

Brassói Lapok

XXXVIII. évfolyam
181. szám

Főszerkesztő:
Szele Béla dr.

Csütörtök
1932. évi augusztus 11

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Belföldre havonként 60 lej, postai szétküldéssel; Brassóban és mindazon helységeken, ahonnan a kihordás nem pósta útján történik, a kihordónak a kézbesítési díj külön megfizetendő. Ez a kézbesítési díj havonként 8 lej. — Külföldre negyedévre 300 lej, félévre 600 lej, egész évre 1200 lej. Magyarországra negyedévre 12 pengő, félévre 24 pengő, egész évre 48 pengő. — Az előfizetési díj átutalható postautalványon vagy fizethető nyugta ellenében a lap utolsó oldalán felsorolt pénzbeszedő-megbizottaink kezéhez. Magyarországon postatakarékpénztári számlánk száma 12,174. HIRDETÉSEK díja 6 lej, szövegoldalon elhelyezve 8 lej négyzetcentiméterenként. Hirdetési díjak előre fizetendők.

Nem ratifikálunk

A lengyel-orosz megnevezési szerződés megkötése kellemetlenül hatott a román politikai körökre. Ez nagyon is érthető! Hisz ép azért kötöttek szövetséget és katonai egyezményt Románia és Lengyelország, hogy Oroszország esetleges támadásával szemben közös erővel védekezzenek. Már most, ha Lengyelország különpaktált és lepakolt...

A lengyel kormány ígér és meg akar nyugtatni. Addig nem ratifikál (csak trafikál!) amíg Románia is nem köthet megnevezési szerződést. Igen ám, csak hogy hol van ennek a lehetősége? A szövét olyat kíván, a lemondást Besszarábiáról, amit Románia nem teljesíthet. S mivel nem teljesítheti, addig kellene várni, amíg a szovjet mond le a követeléséről. Románia várhat, eddig is várt, de Lengyelország? Ratifikálni fog. Ahogy Románia nélkül szerződést kötött, Románia nélkül meg is fogja erősíteni az egyezséget. Csak az első lépés nehéz, a többi már gyerekjáték.

Szövetségek? Szerződések? Fő a formula. Addig nem ratifikálunk. Hogy ezek a lengyelek hogy megtanulták a csizitót! Még fegyveres szövetséget is kötnek majd a szovjettel, s uram bocsá, tán éppen ellenünk! De addig nem ratifikálják... Nem bizony...

Házhoz szállítják

Ugy lesz ezentul. Nem kell kimozdulni érte. Nem kell alázatosan kopogtatni, kunyorálni, vergődni, viaskodni, csalódní, keseregni, panaszkodni, perlekedni, baksist adni, memorandumot írni, gyűléseket tartani, utcán tüntetni, rendőrökkel barátkozni, éhezni, rongyosan járni, világ szegényére, magyalyázatára hordoznia a nyugdíjas nevezetét. Nem kell ezentul. Postára teszik és úgy küldik házhoz a nyugdíjat. Mint az előfizetőknek az újságot, az árjegyzéket a tisztelt közönségnek, vagy éppen a pénzlevelet a boldog haladónak.

Házhoz viszik. A bizony. És bizonyosan pontosan elsején, másodikán, harmadikán, harmincadikán, negyvenedikén, sohanapján. Iaj, szegény nyugdíjasok, be jó dolgatok lesz! Házhoz szállítják. Postán. Utalványon. De csak aki akarja. S ki ne akarná. Hiszen még csak ez hiányzott a nyugdíjasnak.

A nehéz szülés

Vajudik még mindig a Vajda-kormány. Nehezen tudja megszülni az újat. Fordított Saturnus, aki nem falja fel a gyermekeit, hanem világra hozza, ha maga bele is pusztul. De ki lesz az, kik lesznek azok, akik jönnek? Maniu már végkép lemondott volna? Juniánra lehet-e egyáltalán gondolni? És Mihalache szerénységét? No és Titulescu, van-e még kedve újra hazajönni, hogy újra távozzon? Csoda, hogy még pályázatot nem hirdettek a miniszterelnökségre.

Nem valami dicsőséges dolog, hogy eddig engedték fajulni a dolgokat. A tehetségesség bizonyítványa volna ez az erőlködés? Vagy olyan ismeretlen komplikáció és konfliktus került, melyet nem képesek leküzdeni? Akkor miért nem vallják be? A választás eredménye kötelezi a pártot. De programmal kötelezi, a mi nincs. Vagy ha van is, nem merik, nem akarják beváltani. Ez a baj. S ha ezt a bajt le nem küzdik, igazán mindegy: Péter, vagy Pál kerül-e közülük kormányra.

SCHLEICHER vagy HITLER?

Németországban nem jöhet más, csak jobboldali diktatura

Papen nem meri kihirdetni a statáriumot

Berlin, augusztus 9.
A német belpolitikai helyzet kizárólag még mindig nem történt meg. Még mindig éppen olyan homályos és bizonytalan, mint a választások lezajlása után. Az az egy bizonyos csak, hogy a döntő jellegű tárgyalások folynak s előreláthatólag 1-2 napon belül meg is hozzák a döntést. A hurt tovább feszíteni már nem lehet. Schleichernek, Hitlernek és Papen kancellárnak meg kell egyezniük egymás között.

Zárt ajtó mögött egyre folynak a tárgyalások. Hitler szombaton érkezett Berlinbe. Papen kancellár hétfő helyett már vasárnap visszatért a birodalom fővárosába. Azóta szakadatlanul tart a tanácskozás a német belpolitikai élet három legfontosabb tényezője között, anélkül azonban, hogy megbeszéléseikről bármi is nyilvánosságra szivárgott volna.

A jelek azt mutatják, hogy a német belpolitikai helyzet pillanatnyi megoldása nem lehet más, mint jobboldali diktatura.

A centrum magatartásától függ, hogy ki legyen az új kancellár: Schleicher tábornok, avagy Hitler? Tekintettel arra, hogy a centrum Hitler semmiképpen sem akarja a hatalom csúcsára egyszerre feljuttatni, valószínű, hogy a kancellár Schleicher tábornok lesz s a nemzeti szocialisták csak jelentéktelenebb tárcák birtokában vonulnak be az új német kormányba.

De akár Schleicher, akár Hitler kerül hata-

lomra, a szélsőjobboldal, a kommunista pártot mindenképpen a felosztás veszélye fenyegeti. Ez lesz az ára annak, hogy a német szélsőjobboldal két vezére, a monarchista tábornok és a fasiszta népközösségről álmódó Hitler, a tényleges hatalom árnyékában megértették egymást.

STATARIUM HELYETT — RENDKIVÜLI BIRÓSÁGOK

Érdekes és figyelemreméltó esemény, hogy Papen kancellár és Bracht porosz belügyminiszter határozott kijelentései és ígéretei ellenére sem léptetik életbe a statáriumot, jöhetnek a terrorselekmények frontjain egyáltalán nem következett be a megkivánt csend és nyugalom. Papen ugyanis nem meri kihirdetni a statáriumot, mert Hitler az ellen erőlyesen tiltakozott. Hitlernek csak egy szavába kerülne a harcias nemzeti szocialisták megfékezése, de Hitler addig nem szereli le embereit, amíg feltételei teljesítésére nem kap ígéretet.

A Papen-kabinet határozottan kinos dilemmában van s a kivezető utat úgy igyekszik megtalálni, hogy a statárium kihirdetését megkerüli és a vérbírókat helyett rendkívüli bíróságokat állít fel. Ma, kedden délután a birodalmi kormány tagjai minisztertanácsra gyűlnek össze. Berlini jelentések szerint a minisztertanácsban csak a terror leküzdésére vonatkozó intézkedéseket fogják megbeszélni. Bizonyosra veszik, hogy elfogadják az igazságügyminisztériumtól kidolgozott tervezetet, amely megszünteti az esküdtszékeket és he-

lyükbe rendkívüli bíróságokat állít fel.

Ez természetesen csak félmegoldás. S addig is, amíg megvalósítják, a polgárháború vigan folyik tovább.

UJABB MERÉNYLETEK

Auensteinban egy Abraham nevű kereskedő üzletét felrobbantották. Abraham vezetőserepet játszott a kommunista párt helyi tagozatában. A merényletet minden biznnyal nemzetiszocialisták követték el.

Waldenburgban a nemzetiszocialisták szétrombolták a szociáldemokrata lap kiadóhivatalát és bombát hajítottak egy áruházba.

Kasselben a nemzetiszocialisták és kommunisták összeverekedtek. Két ember olyan súlyosan megsebesült, hogy haldokolva került kórházba.

Königsbergben megszűntek ugyan a merényletek, de a hangulat még mindig rendkívül izgatott. A hatóságok elhatározták, hogy a kommunisták és nemzetiszocialisták megfékezése végett felülvizsgálja a fegyvertartási engedélyeket.

Közben a *Völkischer Beobachter*, a nemzetiszocialisták hivatalos lapja a merénylettekkel kapcsolatban jellemző módon denuncialta a kommunistákat. Azt írta, hogy a vidéki kommunista szervezetek parancsot kaptak székházai felrobbantására, hogy zavart keltsenek és a felelősséget áthárítsák a horogkereszt taborra.

Ki lopta el a programot?

Humoros kacagódélután volt a kamara hétfői ülése

„Erdély és a Regát ellentéte a Lupu-féle politikusoknak köszönhető“

Bukarest, augusztus 9.

Kétnapos szünet után hétfőn ült össze megint a parlament. Amíg azonban a kamara első üléseit állandóan elkeseredett és izléstelen viták jellemezték, a hétfői ülés már teljesen a vidám kabarék hangulatában zajlott le. A tréfák középpontjában Lupu dr. állott, aki ezuttal nem volt olyan harcias, mint idáig.

A napirendi tárgyalást a Lupu-párt kezdi meg a nagyküüllőmegyei választások kritizálásával. A választások tiszták voltak ugyan, de az nem a kormánypárt érdeme, hanem a bíraké. A kormánypárti kortések a regátiak ellen izgatták a választókat. Lupuról is azt a rágalmat terjesztették, hogy minden pártot végigháztalt már és még Cuza pártjában is volt. Ez pedig mégis csak tuzás.

Cuza korelnök: Ezt nem hallgathatom megjegyzés nélkül. Lupu ur soha nem volt az én pártomban. Tiltakoznam is, hogy odakerüljön. Sulyos elvi ellentét

van közöttük. Ő a zsidók barátja én pedig a zsidók ellensége vagyok.

Lupu: Az alkotmány csak egyféle állampolgárt ismer. Nincs különbség zsidó és nem zsidó állampolgár között.

Cuza: Majd lesz különbség, mert meg fogjuk változtatni az alkotmányt.

Dionisie Roman többségi képviselő válaszol a Lupu-pártnak. Kifejti, hogy a kormánynak Nagyküüllőmegyében igazán könnyű dolga volt. A szászok vannak ott többségben, a szászokkal pedig paktuma volt a kormánynak. Nem volt tehát nagy szüksége arra, hogy erőszakosan járjon el az ellenzékiekkel szemben.

A magyar párt Solomon többségi képviselő udvarhelyi mandátumát támadja. Solomon vármegyei orvos, akit nem is lett volna szabad jelölni. A többség azonban rá sem hederít a petícióra, hanem igazolja a mandátumot.

Isac lupupárti a törj választásokról

beszél. Elismeri, hogy a választások nagyjából tiszták voltak, de súlyosan kifogásolja a pártok demagógiáját. Olyasmiket ígértek a választóknak, amiket teljesíteni sohasem tudnak, sőt olyanokat is, amiket nem is akarhatnak teljesíteni. A liberálisok Gorjban többek között azzal korteskedtek, hogy ők akarták a konverziót.

A többség a dörögdelmes szónoklaton igen jól mulat. Nem csuda, hiszen ugy a kormánypárton, mint az ellenéken éppen Lupu tartják a lehangosabb demagógnak.

Az állandó derűtség csak fokozódik, amikor Isac sorban felolvassa a választási plakátokat. Mindenik pártét. Kimutatja, hogy a kormánypárt is ígért olyan dolgokat, amiket sohasem fog teljesíteni. A nemzeti-parasztpárt különben is sokat kilopotott Lupu dr. programjából.

A programplágium vitáját követő hangos derűtség nem szünhetik meg, mert Isac a választási megítéléséről is-

mereti s megállapítja, hogy mégsem illik politikuskhoz „tolvaj”, „bandita” s hasonló kifejezéseket szórni egymásra. Kortesverseket is felolvas, amelyeken a képviselők hasukat fogva kacagnak. A harsogó hahotában, amelyet bármelyik nyári színház és tingli-tangli is megirigyelhetne a kamarától, alig tudják a komolyságot helyreállítani.

Popescu többségi képviselő beszéde közben a Lupu-párt emberei többször közbeszólnak és hangoztatják, hogy a kormányt ellopja az ő programjukat.

Lupu is belszól a vitába, azzal, hogy Junian a választási propaganda idején inflációt és restabilizációt ígér. Ez aztán igazán a Lupu programja. Junian igazságügyminiszter éppen a beszéd közben lép a terembe. Az ellenzék és a többség követelésére szólásra emelkedik s kifejti, hogy Lupu elveit ő nem vállalja és tiltakozik az ellen, hogy azt, amit ő mond, összetévezzék Lupu fecsegéseivel.

Heccelődő közbeszólások hangzanak el s az ellenzék a többséggel együtt nagyokat nevet Lupu rovására.

A gyűlés végefelé azonban komolyra fordul az eddigi hangulat. Missir többségi képviselő a Lupu-párt vádjaival kapcsolatban egy magánlevelet olvas fel, amit Lupu írt Isacnak, amikor az még nem tartozott a Lupu-pártba. Ez a levél igen kompromittáló Isacra.

Lupu: Kikérem magamnak, hogy magánleveleimet a parlament elé hozzák.

A vitába beleszólnak a liberálisok s miután valahogy a „lopás” került szóba, a többségiek és a liberálisok kölcsönösen vádolják egymást.

Ghimbesan, a Lupu-párt egyetlen erdélyi képviselője Erdély nevében tiltakozik az ellen, hogy a kormányt meg nem bocsátható demagógiával a regátiak ellen izgatta a választókat.

Óriási zaj keletkezik, amelynek az vet véget, hogy Vajda miniszterelnök emelkedik szólásra. A miniszterelnök érélyesen leinti Luput. Ha van ellentét Erdély és az ókirályság között, akkor az köszönhető az olyan politikusoknak, mint amilyen Lupu. Lupu ne tanítsa hazafiaságra a nemzetipártot, mert annak útja az impériumváltozás óta nyilegyenes volt, míg a Lupué elég cikk-cakkos.

Lupu magából kikelve tiltakozik a gyanúsítás ellen, mintha az ő politikai útja cikk-cakkos lett volna. Mindig a román parasztság érdekeit tartotta szem előtt, akár a Kárpátokon innen, akár azon túl laktak azok a parasztok.

A kamaia ülése Lupu öngazoló felszólalásával végződött. A képviselők egy kellemesen eltöltött délután emlékével távoztak a parlament épületéből.

Katasztrófális a jugoszláv kincstár helyzete

Belgrad, augusztus 9.

A folyó évi költségvetés első három hónapjában az előirányzott bevételek nem folytak be. Noha az előírt kiadásokat is rendkívüli mértékben redukálták, mégis kétszázhatvennyolcmillió dinár deficit mutatkozik.

Megnemtamadási szerződés a Szovjet és Esztország között

Páris, augusztus 9.

A „Tass” szovjet telefoniroda jelentése szerint a moszkvai népbiztosok tanácsának tegnapi ülésén az eszt-orsz megnemtamadási szerződésről tárgyaltak. Az ülésen alá írták a szerződést.

Dr. Marton Ernő mandátuma

Bukarest, augusztus 9.

Dr. Marton Ernő zsidópárti képviselő mandátumát a parlamenti bizottság egyelőre neki ítélte. A végleges döntést kedden délután hozza meg a kamara plenuma.

Továbbra is fogva marad a temesvári építési szövetkezet aligazgatója

Temesvár, augusztus 9.

Már foglalkoztunk az itteni szövetkezet ügyével, amely mintegy hat héttel ezelőtt nagy botrányok felidézésével, hamisan bukott. Roosz Péter, a szövetkezet aligazgatója, akit annak idején letartóztattak, most szabadlábra helyezését kérte. A kérést azonban elutasították és kimondták, hogy Roosz Péter újabb 30 napig vizsgálati fogságban marad.

Vásárlási láz tombol a newyorki tőzsdén

Hoover felhajtja a buzaárakat és győz az elnökválasztáson

Newyork, augusztus 9.

A hétfői tőzsdén még mindig tartott a szombati nagy hossz hatása. Valóságos vásárlási láz vett erőt a tőzsde tagjain. A hétfői napon több mint ötmillió részvény cserélt gazdát. A forgalom túlhaladta a legutóbbi évek bármelyik rekordforgalmát. Majdnem valamennyi részvény folyama emelkedett, még pedig átlagos számítás szerint hatvanöt százalékkal.

A hallatlan tőzsdei hosszak óriási fontosságú politikai következménye is van, amennyiben

most már szinte biztos, hogy újból Hoovert választják meg elnöknek a közelgő választásokon.

Különösen támogatni fogják az agráriusok, mert Hoovernek az a terve, hogy pár napon belül

négy dollárra hajtja fel a buzaárakat.

A lakásukon kapják (?) nyugdíjukat a nyugdíjasok

Bukarest, augusztus 9.

A pénzügyminisztériumban jelenleg tervezték dolgozni, mely szerint a nyugdíjasok mind Bukarestben, mind a vidéken, a lakásukon, póstautalványon kapják meg a nyugdíjat. Az új rendszernek nyilván előnye vol-

na a nyugdíjasokra nézve, viszont némi költséggel is járna, s emiatt az új rendszer nem lenne kötelező, hanem a nyugdíjasok választanának az eddigi és az új rendszer között. Nevezetesen, hol nem akarja kapni: az adóhivatalban-e, vagy a lakásán?

Piccard csütörtökön indul a sztratoszférába

„Könnyebb odafenn sétálni, mint a modern utcán”

Most is visszautasítja-e a százezer dolláros honoráriumot?

Zürich, augusztus 9.

Piccard professzor már készen áll a második sztratoszférepülésre, hogy újabb nagyfontosságú tudományos felfedezéseket tegyen az emberiség javára. Ezek a felfedezések bizonyos idő múlva kétségtelenül hatalmas gyakorlati hasznót is hajthatnak.

A felszállás a dubendorfi repülőtéren történik. A kíváncsi nézőknek legalább százötven méternyi távolságban kell maradniok, különben — mint Piccard kijelentette —, fel sem száll onnan. A ballonban számos tudományos műszer lesz, hogy a kísérlet főcélja, a kozmikus sugarak mérése, sikerüljön. „Lehet, hogy új magassági rekordot is állítok fel — mondta Piccard —, de nem ez a célom”.

Esetleges balesetre számítva, mindenféle elővigyázatossági intézkedés történt. Így például egy hidroplán áll készen a Földközi-tenger partján, hogy ha a ballon a tengerbe zuhanna, azonnal segítségére siessen.

De Piccard nem fél ettől. Általában az újságírók, akik tömegesen interjúvolják

meg a professzort, elsodálkoznak nyugodtságán. Ugy beszél a sztratoszférepülésről, mintha sétálni menne. Sőt kijelentette, hogy manapság veszélyesebb lehet egy modern uccakereszteszén áthaladni, mint az ég végtelen utain járni.

A repülés, ha minden rendben megy, csak öt-hat órát tart. Kijelentette még Piccard, hogy körülbelül egy év múlva harmadszor is látogatást tesz a sztratoszférában, még pedig a magnetikus északi sark közelében fog felszállni.

Erdekes és jellemző Piccard professzorra, hogy mikor első repülése után amerikai lapok

százezer dollárt ajánlottak fel neki néhány cikkért,

tudományos céljaira hivatkozva, visszautasította a fejedelmi ajánlatot. Pedig ilyen honoráriumot nem kapott még a világ egyetlen híres embere sem, beleértve a „ledrágább” Bernard Shawt is.

Legújabb zürichi jelentés szerint Piccard a kedvezőtlen időjárás miatt elhalasztotta kedd hajnalra tervezett felszállását és csütörtökön hajnalban indul az egekbe.

A Patria és a csiki szenátorválasztás

Csikszereda, augusztus 9.

Nagy meglepetést keltett nemcsak a csiki székelyek között, hanem az itt élő románok körében is a nemzeti parasztpárt kolozsvári hivatalosának legutóbbi számában megjelent cikke. Ez a cikk a községit tanácsok szenátorválasztásával foglalkozik s szemerszedett hazugságoknak minősíti azokat a brutálításokat, melyeket a kisebbségi magyar sajtó kötelességszerűen regisztrált.

Nem kevesebbet állít, minthogy a magyar tanácsosok nem akartak leszavazni Pitner Árpád dr. jelöltre, mert nem vérbeli Árpád ivadék. Pitner emberei azonban erőszakoskodtak s be akarták hurcolni a szavazókörletbe a tanácsosokat. Ezért vették körül kordonnal a szavazóhelyiséget s nem engedték, hogy Pitner emberei erőszakkal szenátort csináljanak belőle. Minden letartóztatást meg nem engedett propaganda miatt fogatosítottak. Sipos Sándor gyergyószárhegyi papot is azért tartóztatták le, mert szembeszállt Estfiumiával, a karhatalmi kirendeltség parancsnokával. A székelyek megtámadták a karhatalmat s ezért vették ki a városból őket. Egyet le is tartóztattak, aki beismerte, hogy a katonákhoz ültött. Ezt is jegyzőkönyvvelés után szabadon engedték.

Ez a tényeknek oly mértékben való letagadása, ami mellett nem lehet szó nélkül elsiklani. Kérdezzük a Patriától, miért volt berendelve az a negyven béká-

si, akik egész nap az őrség mellett posztoltak s egyetlen magyar szavazót sem engedtek a szavazó körletbe? Hogy látott napvilágot az a belügyminiszeri kommuniké, amely véres választásról beszélt Csikban, holott a székelyek józansága miatt egy csepp vér sem folyt? Miért ülték csapatostól a csikmegyei tanácsosok a választás napján a különböző csendőrsőkön? Mert nem akartak szavazni?

Ha már megcsinálták a választások krónikájában eddig ismeretlen terror munkát, legalább hallgassanak, noha céljaikat egy kicsit európaiasabb eszközökkel is elérhették volna. Nem kellett volna a békási terrorfiukat felvonultatni s ezzel a gyűlölet zsarátokat fellobogtatni. Lepiszkolatni tisztességben megöszült székely gazdákat, tanítókat és papokat, tejeleles száju gyerekekkel. Mások is gáncsolták el a székelyeket. Számátalanszor jött ki más szavazat az úrnárból, mint amit beletettek. A választás elmuladt, a sajtó kötelességszerűen megírta a lopásokat és visszaéléseket, de az emberek elfelejtették. Ezt azonban nem fogják elfeledni soha. Csikmegye még most is ettől az irtóztató választástól visszhangzik. Nemcsak magyar részről, hanem a románság jobb érzésű elemei is százezrelelég elítélik a nemzeti parasztpárti helyi korifeusok eléggé el nem ítéhető munkáját.

Antineuralgic

DR. NANU MUSCEL

az egyedüli gyógyszer influenza, migrén, idegzsákák stb ellen. Csakis eredeti csomagolásban árusítják. Minden dobozban az orvos jelzésével ellátott 2 kapszula (osztályban) van.

Kapható:
gyógyszertárakban és drogériákban.
SZF 17171

Liberális oldalra fordítja köpönyegét a jugoszláv politika

Belgrad, augusztus 9.

Srskio dr. jugoszláv miniszterelnök egy többségi gyűlésen azt hangoztatta, hogy a kormányzatnak ezután a legliberálisabb és legdemokratikusabb szellemben kell haladnia. Ép e célból közelebb törvényt hoznak a közgazdász decentralizációjáról, újra alakítják a törvényhatóságokat s fokozatosan haladnak a szeptember 3-iki alkotmány felé. Majd a pénzügyekről szólt, s a pénz stabil volta mellett azt is megemlítette, hogy a múlt évben 700 millió dinár volt a deficit.

Az antiszemitizmus leküzdésének módját tárgyalja a zsidók nemzetközi konferenciája

Zürich, augusztus 9.

Jelentettük, hogy augusztus 14-én nyílik meg Genfben a zsidók nemzetközi konferenciája. Napirenden annak a megvizsgálása, milyen a helyzete a zsidóságnak az egyes országokban és megvilágítása azoknak az esz-közöknek és módoknak, melyekkel a zsidók jogait biztosíthatják. A napirend második pontja Tedeschi professzornak egy nemzetközi egyezményre vonatkozó javaslata, az antiszemitizmus rágalmak leküzdésére. Végül határozatot hoznak egy a világ egész zsidóságát egybefoglaló egyetemess kongresszus összehívására.

A 76 éves Bernard Shaw

Angliát anyira elfoglalta az idén nyáron Mrs. Barnev és szerelmeinek története, hogy látszólag teljesen megfeledkezett a többi hírességről, egyebek között George Bernard Shawról is. A nagy író mester a napokban ünnepelte 76-ik születésnapját. Fiaitól és rugalmasabb, mint valaha. Egy újságíróra, aki azt kérdezte tőle, hogy életét Szovjetországban szeretné-e inkább befejezni vagy Angliában, — gorombán förmedt rá: „Ne legyen olyan hülye, — sehol sem akarom az életemet befejezni!”

A további kérdésre, hogy mit tart Angliának jelenlegi megjavult helyzetéről, még kellemetlenebb módon felelt: „Anglia jelenlegi helyzetében mitsem látok, amire büszkének lehetnék. Pirulok arra a gondolatra, hogy ebbe az országba való vagyok!” Egyébként azonban jelenleg új darabot tanulmányoz az agg író, amelyet az Old Wick színházban adnak és amelynek a címe: „Sokkal jobb, sem hogy igaz lehetne.” A darabnak augusztusban Malvernben lesz az angol bemutatója. Shaw a próbákban villamos zseblámpával a kezében ül a nézőtérre és ezzel a lámpával ad a színésznek felvilágosító utasításokat. A szünetekben a sajtó jelenlévő képviselőivel cseveg és mindenféle vidám történeteket mesél nekik.

A legújabb a saját származásának a története. Mint a napokban mesélte, ő tulajdonképpen nem ír, hanem skót származású. Őse a zseniális MacDuff, Fife grófja, aki a gaz Machbetet megölte. De életének tragédiája, hogy a család fiatalabb ágából származik, minthogy tulajdonképpen dédatyja MacDuff harmadik fia, Shaigh volt, akinek kezdetleges keresztneve későbbben a civilizáció hatása alatt Shaw-á változott. MacDuff halálakor a legidősebb fiú kapta a grófi címet és az egész birtokot, a legfiatalabb Shaigh azonban, noha gazdagságban és fényűzésben nevelkedett, néhány garason kívül mitsem kapott és mint szegény ördögnek kellett magát átverekednie az életemben, akárcsak magának Bernard Shawnak, az ő szerencsétlen proletár úkunokájának! Milyen megható történet!

Az angolok, akik ismerik Shawjukat, azt tartják, hogy ez is „sokkal jobb, sem hogy igaz lehetne!” A Pygmalion szerzőjét végre mégsem lehet az öreg MacPuff teljesen méltatlan utódjának tekinteni és a szegénység átkát, amely a sajnálatra méltó Shaigh vállát nyomta, G. B. S. köztudomás szerint, a legteljesebb mértékben jóvá tette.

Klubok alkonya

Irta: Csathó Kálmán

Észre méltóztatták már venni? Haldokolnak a klubok. Nem úgy értem, hogy nincs bennük semmi élet, de nincs bennük fiatalság. Magam véletlenül egész csonkó, meglehetősen különböző kulbnak csomó tagja vagy két évtized óta, sőt valamelyiknek még régebben, de ha ma megfordulok egyikben-másikban, semmit se talállok már ott abból az életből, ami régen folyt bennük. Különösen szembetűnő ez a klubvacsorákon, ahol annakidején az öregek ültek az asztalfőn és mi fiatalok az asztalvégen, ahonnan érdeklődéssel, sőt azt merném mondani, áhitattal hallgattuk az öregek beszélgetését. Nem hallgattuk az öregek beszélgetését. Nem hallgattuk az öregek beszélgetését. Nem hallgattuk az öregek beszélgetését.

Ma ez nincs. Az akkori öregek lassan elmentek, mi léptünk a helyükre, de a mi helyünkbe nem lépett senki. Számbelileg nem mondhatom, hogy a klubtagok megfogyatkoztak, de a pótlás nem a fiatalokból került ki, hanem jobbára vidékről, vagy megszállt területről. Az asztal végén manapság éppen olyan kopasz és deresfejtű öregek ülnek, mint az asztalfőn és az a kedves hangulat, mikor az öregek meséltek a „gyermekeknek”, nem fejlődhetik ki soha. A klubokban egyszerűen nincsenek fiatalok, ha pedig egyetlen akad, az nem ül le az öregekkel vacsorázni, vagy ha mégis megteszi, amint az utolsó falatot lenyelte, elszalad. Hová? Kártyázni? Udvarolni? — Nem tudom. De valamire elszalad, olyan helyre valószínűleg, ahol jobban mulat, mint az öregek közt, akiknek a fecsegése nem érdekli. Vannak, akik azt állítják, hogy ez azért van, mert a mai fiatalság sportol. Ez lehet, de mi is sportolunk, sőt a most leírt megfigyelésemet éppen egyik sportklubban szereztem, ahol ha egésznap evezett is az ember, este vacsora után még szívesen eldiskurál egymással. Az öregek meg is teszik ma is, de a fiatalok elszaladnak.

Lehet, hogy ez most úgy hangzik, mint-ha szemrehányás akarna lenni, vagy panasza a mai fiatalság ellen, nem tiszteli az öregeket. Nem mondom, hiszen erről is lehetne szó, sőt talán a panasza jogosult is lenne bizonyos fokig az öregek részéről, akik semmit sem kapnak vissza abból, amit annakidején ők nyújtottak az előtűnik való nemzedéknek. Ezt a részét azonban ne érintsük a kérdésnek, mert lehet, hogy azt a feleletet kapjuk rá, hogy a mai öregek nem kezelik a mai fiatalságot azzal a szeretettel és barátságossággal, amivel annakidején őket kezelték.

Maradjunk csak a tények konstatálása mellett, hogy a fiatalság, még az a része sem, amelyiknek a nehéz gazdasági helyzet ellenére is, módja volna rá, hogy klubokba járjon, nem érez az öregekkel semmi közösséget, nem áll velük szóba és egészen másutt keresi a szórakozást. Hol? Még nem sikerült kinyomoznom.

Hiszen igaz! Az életünk elromlott valamennyiünknek. Kétszerannyi munkába kerül a munkanélküliség is, mint hajdanában egy rendes hivatal, de a keresete annak sem elég, aki egésznap dolgozik. Ez bizonyos, de azért az öregek mégis csak egymásra találnak és valószínűleg egymásra lelnek valahol a fiatalok is. Csak az öregek és a fiatalok nem találnak egymásra sehhol. Ezek elszakadtak egymástól teljesen.

Az apák és fiuk közti ellentét ösrégi, az egymásután következő nemzedék közt mindig voltak harcok, de azért megvolt köztük a kapcsolat is és a fiatalságnak mindig volt olyan része, amelyik talált átmeneti valót az öregek podgyaszában. A mai fiatalság a mai öregektől annyira nem kíván átvenni semmit, hogy bele se néz azoknak a batyujába. Ekkora elszakadást még nemzedékek közt nem látott az emberiség.

Látható ez a szakadás másutt is, nemcsak a klubéletben, de itt a legszembetűnőbb.

Mi régen az asztal végén ültünk és hallgattunk, mert az öregek beszéltek. Most is ott ülünk és most is hallgatunk, mert nincs kinek beszéljünk, a mi emlékeinkre nem kíváncsi senki. A klubok már csak ennek a nemzedéknek a kedvéért világítanak és fűtenek. Ha ez kihal, vagy nagyon megfogyatkozik, be lehet csukni minden társaskört, klubot, kaszinót, mert nem lesz, aki fenntartsa őket. Nem marad meg közülük csak egynek-

hány sportegylet, ahol azonban semmi egyébről nem lesz szó, csak tréningről és sportteljesítményről, rekordról s mindarról, ami nagyon szép és testet, sőt lehet lelket üdítő dolog, de aminek ahoz, amit mi hívunk és hívunk klub-életnek, semmi köze sincs. A kluboknak bealkonyodott. Már lehet gondolkozni róla, hogy mit fogunk belőle csinálni, ha mi elmegyünk. Vagy akkor majd beiratkozik a mai

fiatalság és átveszi?

Talán csak azt várják, hogy mi, a régi világ utolsó hirmondói, ne alkalmatlankodjunk nekik? Mert, hogy nem is a klubélet idegen számukra, csak az előtűnikjéről nemzedék? Lehetőséges!

Szörnyű vétkeink lehetnek, hogy az utánunk következők így gyűlölnék bennünket. Azt hiszem a legnagyobb, hogy mi neveltük őket.

Német-francia tárgyalások Németország felfegyverzéséről?

Szenzációs párisi hírt hoz a Berliner Tageblatt legújabb száma. A jól informált „Paris-Midi” szerint a német leszerelési delegáció vezetője, Nadolnyi nagykövet néhány hét múlva Párisba utazik.

hogy ott a francia kormányval Németország egyenlő felfegyverkezési jogáról tárgyaljon.

A történelmi jelentőségű hírt Franciaországban hivatalosan cáfolják.

Kedden délután 6 órakor Németországban kihirdetik a statáriumot

Berlin, augusztus 9.

Lapzártakor érkezett telefonjelentések szerint a bombamerényetek és politikai gyilkosságok állandósulása miatt a birodalmi kormány erőlyes rendszabályokra szánta el magát.

Papen kancellár a fővárosba való visszaérkezése után fogadta a birodalmi és a porosz kormány tagjait és jelentést tette a polgárháború legújabb jelentéseiről. Papen ezeken a tárgyalásokon kijelentette, hogy az államhatalomnak minden erejével véget kell vetnie a rombolásnak és vérontásnak.

A legfrissebb telefonjelentések szerint a birodalmi kormány a kedd délután tartandó minisztertanácsán mégis feladja a halogató álláspontot és 6 órakor a birodalom egész területére újra kihirdetik az ostromállapotot.

Szerdán lemond a Vajda-kormány

A jelek szerint Maniu lesz az új kormány miniszterelnöke, Titulescu pedig külügyminisztere

Bukarest, augusztus 9.

A kamara a mai délutáni ülésén befejezi a mandátumok igazoló vitáját. Ez azt jelenti, hogy a választások levezetésére alakított Vajda-kormány missziója véget ért.

A kormánynak tehát az alkotmányos hagyományok szerint be kell nyújtania lemondását.

A délutáni telefonjelentések szerint a politikai helyzet, azaz a nemzeti-paraszt-párt belső válsága már annyira tisztázódott, hogy

a Vajda-kabinet távozása és az új kormány megalakulása már nem kétséges.

Kedden este a kormány tagjai utolsó minisztertanácsot tartanak s holnap, szerdán Vajda miniszterelnök már be is nyújtja lemondását.

Az uralkodó csüörtökön kezdi meg a szokásos kihallgatásokat.

A főváros politikai köreinek értesülése szerint

Maniu Gyula vállalni fogja a kormányalakítási megbízást.

És ha Maniu lesz a miniszterelnök, akkor arra is remény van, hogy Titulescu is belép a kormányba és vállalja a külügyminiszteri tárcát.

Mikor a buvárt elsodorja a tengeralatti ár

Izgalmas kalandok a tenger mélyén — Idejében állítják meg a hajócsavart

Borus februári reggel feküdt meg a polai hadikikötőt. Buvárbárkamon velem együtt még három buvár foglalt helyet és őt dalmát, akik a légszivattyukat kezelték.

Amikor a bójákön kikötöttünk, megkaptuk az utasításokat. A nagy beton-tömböket kellett a feltöltött anyagba lehorgonyozni. Ez a munka nyugodt tengerjárás mellett tiszta vízben majdnem veszélytelen és a buvárnak jó jövedelmet biztosít.

1917-ben az elsüllyedt olasz tengeralattjáró, a „Giacinto Pulino” vizsgálata al-

kalmával ötvenkét méteres mélységbe bocsátkoztam le és negyedórát töltöttem ott, amíg az elmerült naszádot megvizsgáltam. Két óráig tartott, amíg felemelkedtem a felszínre és eközben szívélyesen üdvözölt egy ellenséges buvárnaszád által kilőtt torpedó, amely azonban szerencsére, nem talált el.

De a járatlan embernek nehéz megmagyarázni, milyen nehéz feladat negyvenméter mélységben tartózkodni. Eltekintve a testre nehezülő óriási nyomástól, szörnyű dobhártyafájdalom kinez, amelyet a buvársisakba tóduló légnomás, okoz.

Életmentés a viz alatt

Bebujtam tehát a buváruhába, hogy elsőnek vizsgáljam meg a betont. Odalent tüstént észrevettem, hogy ezen a napon kemény dolgunk lesz az erős fenék-áramlás miatt.

Rövid idő múlva második buvárom is lejtött. Csak most került ki a buvársisakból és ezuttal dolgozott először velünk öregekkel. Megmutattam neki, hol kell lehorgonyozni a beton-tömböket és ugyanakkor már meg is érkezett a helyszínre az uszódaru az egyik tömbbel, amelynek súlya több, mint száz tonna volt. Óvatosan adtam meg a jelzést a tömb lebocsátására, eközben társamnak arra kellett vigyáznia, hogy valamelyik jelzőkötélünk

vagy légvezetékünk a hatalmas tömb alá kerüljön.

Két órai munkával négy ilyen tömböt horgonyoztunk le. Eközben a fenékáramlás egyre erősebb lett és bajtársam, aki a jég hideg vízben végzett szokatlan munkát teljesen kimerült, meg akart vishenni és néhány lépést tett, hogy leheveredjen a feltöltésre. De alig távozott a tömbök közvetlen közeléből, elkapta az áram sodra és lassan magával vonszolta. Hiába igyekezett a fenéken megkapaszkodni, minden kódarab elmozdult és egész teste lassan közeledett a negyven méteri jóval meghaladó nagyobb mélység felé. Éppen a következő tömb súlyosztását

figyeltem, amikor véletlenül ellenőrizni akartam társamat, vajjon vigyáz-e, nehogy a hatalmas súly maga la temesse köteleinket vagy a légtömlőt. Ekkor vettem észre, hogy a kijelölt helye üres. Hirtelen hevesen megrántottam a jelzőkötélet, állj!-ra adtam utasítást és a fent dolgozó gépész azonnal beszüntette a súlyosztást. Gyorsan kitekintettem a tömbökön túlra és rémülten láttam bajtársam kétségbeesett vergődését, amint a mélység peremén igyekszik megkapaszkodni.

KRITIKUS PERCEK

Gyors elhatározással a fenékre vetődtem és engedtem, hogy az áramlat a közelébe sodorjon. Időközben leoldottam buvárkésemet és belefuram a feltöltés kövei közé. Rákötöttem jelzőkötelemet, azután feléje nyújtottam kezemet és magamhoz huztam. Elelső sisakablakomon át jól láttam ijedt, eltorzult arcát. Lenyomtam a földre és megnyugtattam. Jelekkel adtam értésére, hogy fogódzék buvárkésembe, az ő kését kiszedtem az övéből és testemet erősen a fenékre szorítva, előreszúrtam néhány méternyire, erősen bevágtam a kést megkapaszkodtam, hogy bajtársamat, akinek jelzőkötélét övemre erősítettem, megint magam után vonszoljam. Lassan vergődöttünk el így a tömbökig, amelyek az tán már védelmet nyújtottak.

Eközben odafent a szél megelénkült és a buvárcsónak dióhéjként himbálódt fel és alá. Társam jelezte, hogy fel akar szállni, mert a nagy erőfeszítés és izgalom túlságosan kimerítette. Libabőrös kezének remegése elárulta, hogy ereje teljesen fogytán van. Kötelével jelt adtam hogy húzzák fel. Odafent a figyelőnél sok vesződségbe került, amíg a holtfáradt buvárt beemelte a csónakba, mert a tenger még nyugtalanabb lett. Az uszódaru, a nehéz súly ellenére, hol előre hol hátra dőlt, úgy, hogy a bentontól odalent sehogyan sem akart az igazi helyére találni. Rendkívül nehéz helyzetbe voltam, mert egyszerre kellett vigyáznom a köteleimre, ugyanakkor pedig meglesni a pillanatot, amikor a beton tömb megfelelő helyzetbe jut és villámgyors rántással megadjam a jelt, hogy odafent eresszék le a lánctól a tömböt.

Amikor mind a négy kolosszus a helyén volt, fentről jelzés érkezett, hogy szálljak fel. Én eközben a mélyben a bu-

ÉLETMENTÉS A VIZ ALATT

várcsónak alá értem és jelt adtam, hogy húzzanak fel. Ekkor a figyelő súlyos hibát követte el: elengedte jelzőkötelemet, hogy a légtömlőt felvonja. A víz sodra elkapta a csónak peremére lazán ráfektetett kötelet és a vontatóhajó irányába vitte, amelynek gépe lassan furakodott előre. Ezután hirtelen erős rántást éreztem a kötélen, amely óriási erővel felkapott.

A HAJÓCSAVAR KARJAI KÖZÖTT

Hátravetődtem, hogy megnézzem, mi történt. Szörnyű megdöbbenésemre azt láttam, hogy kötelem a vontató hajócsavarjára tekerődött, amelytől már alig választott el nyolc-tíz méter. Gyors lélekjelenléttel el akartam vágni a jelzőkötelet. Hátranyúltam a buvárkésért, de hiába, — otthagytam a kövek között. Egyc kézelebről hallottam a lassan forgó propeller zakatolását, hátulról hiába buzáak a légtömlőnél fogva.

De az utolsó pillanatban a figyelő észrevette a veszedelmet, amelyben forogtam.

— Megállítani a gépet! — orlította torkaszakadtából a fedélzetre. A kormányos ijedten ugrott a szócsohoz és lekiáltott a gépházba:

— Gépet stopp! Gépet stopp!

És mikor a gép megállt, egy méterre voltam a vontató csavartól, amely nyomban véres cafattá örölte volna testemet. Lassan megnyugodtam, a szívem reudesen kezdett verni és én remegve oldoztam le a kötelet körönként a csavartengelyről. miközben a gőzös és a csónak már egymás mellett haladtak. A fedélzeten mindenki megkönnyebbülten lélekzött fel, amikor végre kiszabadítottam kötelemet az ölelő acélkarok közül és megadtam a jelt a felhúzásra.

August Rieder

Modern Mozdó BRASSO Tel. 518
Ma kedden köztivántra a grandiózus német világsiker
»Diákbecsület«
Főszerepben: Lili Bagovar, Theodor Loos, Rolf v. Goth
Előjáték a legújabb németül beszélő Journal
Szerdától a nagyszerű németül beszélő világsíger
»Sing-Sing fegyház«
Főszerepben: Heinrich George, Gustav
Düssli, Rita Parlo, Egon Jordan
JON! **Cuba virága** LAWRENCE TIBRETT-el

A német alkotmány évfordulóján

Bukarest, augusztus 9.

A weimari alkotmány létrehozása évfordulóján, augusztus 11-én délelőtt ünnepélyes fogadtatás lesz a bukaresti német követségen. A fogadtatás a német kolónia tagjai vesznek részt.

Greta Garbo hazaérkezett Svédországra

London, augusztus 9.

Néhány nappal ezelőtt megírtuk, hogy Greta Garbo, a világhírű hollywoodi film sztár hazatért Svédországra és megveszi Kreuger Ivarnak, az öngyilkos gyufakirálynak egyik tündéri pompájú villáját. Greta Garbo hétfőn érkezett Göteborgba, ahol több ezer főnyi tömeg fogadta lelkes éljenzéssel és virágessóval. Az újságírók megkérdezték tőle, hogy megveszi-e Kreuger villáját, de az isteni Greta a kérdésre nem is válaszolt.

A bíróságon át is dolgozik a szerb diktatura

Belgrád, augusztus 9.

A bikácsi törvényszék tegnap tartotta meg a főtárgyalást Miljkovics volt képviselő büntügyében. Mint ismeretes, Miljkovicsot és néhány társát azzal vádolták, hogy felbújtatták Ibro Rahmanovicsot arra, hogy Velika Kladuchát, a szavazóiroda elnökét meggyilkolja. A törvényszék Ibro Rahmanovicsot, mint fővádoltat 11 évi kényszermunkára, Hasan Miljkovicsot 8 hónapra, a többi 32 vádlottat pedig 6 és 3 hónap között változó börtönbüntetésre ítélte. 37 vádlottat felmentettek.

Ötven millió segély a rozsdasujtott területek gazdáinak

Bukarest, augusztus 9.

A földművelésügyi minisztérium tudatta a mezőgazdasági kamarák szövetségével, hogy a jelenlegi súlyos pénzügyi nehézségek miatt egyelőre csak ötven millió lejt bocsáthat a rozsdasujtotta területek gazdáinak segítségül. Egyben a prefekteket is utasította, hogy a kezelésükben levő alapokból juttassanak pénzt e célra.

Kedre várják a legkisebb Habsburg-gyermek megszületését

Bécs, augusztus 9.

Hétfőn késő éjszaka kiadott jelentés szerint Habsburg Antal főherceg feleségénél, Ileana román hercegnőnél kedd délelőttre várják az öröndes esemény bekövetkezését. Mária anyakirályné állandóan Ileana hercegnő ágyánál tartózkodik.

Stalin állása megrendült a súlyos élelmezési viszonyok miatt

Varsó, augusztus 9.

Az itteni lapok ismét szenzációsan hangzó híreket közölnek Moszkvából. Ezek szerint a jelentések szerint az orosz főváros lakossága körében egyre nő a nyugtalanság, mert az élelmezési viszonyok egyre rosszabbodnak. Állítólag Stalin, Molotov és Karonovics állása megindult a valószínűleg Bucharin és Rykov kerülnek uralomra. Rövidesen döntés várható ebben az irányban.

Bécsi Mintavásár

1932 szeptember 4-10-ig (Körönd szeptember 11-ig)

Külön rendezések:

„600 ÉV WIEN-I BŐRÁRUK“

Butorvásár. (Reklámvásár) „Újkori Gézeszközök“. „Villamosság a háztartásban“ (Wieni kötődivat, Szörmedivat-Szalón.) Szörmeállatok és bőrfeldolgozás.

INTERNATUS, RÁDIÓ és GYENGEÁRAM-VÁSÁR

Télisport-kiállítás külön látványossággal. „Növények és állatok télen“. (Építészeti és utépítési vásár. „A növekedő ház“). Vas és patentbutorvásár.

„Technikai újdonságok és találmányok“

Külön bolgár kiállítás.

Élelmi és élvezeti cikkek kiállítása. Mezőgazdasági és erdészeti mintakiállítás. Nincs utlevél vizum! Vásári igazolvány- és utlevéllel szabad határátlépés Ausztriába. Nincs csehszlovák átutazó vizum! A magyar vizum a vásári igazolvány előmutatásával a határon lesz megadva. Tetemes utazási kedvezmények a román jugoszláv, csehszlovák, magyar és osztrák vasutakon, a Dunán, Feketetengeren, valamint autóforgalomban.

Mindentféle felvilágosítás és vásári igazolványok beszerezhetők (á 150 lej) a

Wiener Messe — A. G., Wien VII.

valamint — a lipcei őszi vásár tartama alatt — az „Auskunftsstell in Leipzig, Oesterr. Messhaus és a tiszteletbeli képviselőteknél Brassóban: Alfred Gebauer, Buzasor 10.

„HERMES“ utazási iroda és váltóüzlet, Kolostor-utca 3.

„WAGONS LITS / COOK S. A., Kapu-utca 53.

A csiki nyugdíjasok erélyes lépésre készülnek

Csikszereda, augusztus 9.

A szó szoros értelmében éhséggel küzdő és rongyokban járó nyugdíjasok nem képesek sehogy sem illetményeikhez jutni. Csak nap-naputáni gorbombaságban van részük. Megunták ezt a bánásmódot s most egyénenként írásbeli kérvénnyel fordulnak a pénzügyigazgatóhoz, mert személyesen nem beszélhetnek vele, annál az egyszerű oknál fogva, hogy elébe sem engedik. A benyújtott kérvényekben kéri hátralékban levő illetményeik kifizetését. Amennyiben nem lenne foganatja a benyújtott kéréseknek, úgy per utján

próbálják behajtani illetményeiket.

Rendeteg nyugdíjas panaszkodott eddig, hogy protekciós egyének, megfelelő jutalék mellett, kijárják a kifizetést s ezért van az, hogy míg az egyik nyugdíjas félév, sőt hosszabb idő óta nem kapott egy banit sem, addig, akik protekcióhoz folyamodtak és folyamodnak, ki vannak fizetve augusztusra is. A nyugdíj ügyek körül már igazán erélyes intézkedést foganatosíthatna a miniszter. Beszthatná hónapok szerint a kifizetéseket s akkor nem fordulhatna elő, hogy a szerencsétlen nyugdíjasok bőrén lelketlen kufárok élőködjenek.

Jön az adóleszállítás, október elseji érvénnyel

Előnyösebb elbánásban részesül a mezőgazdaság

Bukarest, augusztus 9.

A kormánykörök tanácskozásai nagyrészt az adóleszállítás körül forognak, a mit a kormány az ezer nehézséggel küzdő adózóknak ígért. Túrelmetlenül várja az ország, hogy mi és hogyan válik valóra a kecsegtető ígérethöz.

Általánosságban már elhatározták, hogy csökkenteni fogják a kiadásokat, mint az adókat. A pénzügyminisztérium törvényjavaslatot fog benyújtani a költségvetés módosításáról.

Az adóredukciót illetőleg a kormánypártban megoszlanak a vélemények. Egyik csoport szerint egyforma arányban kell leszállítani az adóterheket, mások szerint a mezőgazdaságokat előnyben kell része-

síteni nagyobb adómérséklés útján. Mihailache addig ment, hogy a mezőgazdasági adót felére akarta leszállíttatni. Annyit már elhatározták, hogy

a mezőgazdasági adóterheket nagyobb mértékben csökkentik, mint a városiakat.

Biztos már az is, hogy az adóleszállítást ez év október elseji hatállyal léptetik életbe, vagyis az idei utolsó negyedévben már kevesebb adót fizetünk.

A városi lakosságra azonban igen nyugtalanítóan hat, hogy iránta nem mutatkozik elég megértés az adóprés enyhítésénél. Pedig ipar és kereskedelem kétségbeejtő helyzetben várják a segítséget.

A romániai kereskedők frontja

A kereskedelmi alakulatok nagy konferenciája Brassóban

Idáig száznál többen jelentették be a részvételüket

Brassó, augusztus 9.

Jelentettük, hogy a romániai kereskedelmi érdekeltségek vezetői augusztus hó 14-én Brassóban a kereskedelmi és Ipartkamara diszternében elnöki konferenciát tartanak, hogy azon a kereskedelem helyzetét és mindazon teendőket megvitassák, melyek a kereskedőtársadalom helyzetének megvitatására szükségeseknek mutatkoznak. Az Erdélyi Kiskereskedők Szövetsége, az Erdélyi Német Kereskedelmi Grémiumok Szövetsége és a Brassói Román Kereskedők Egyesülete által összehívott elnöki konferencia iránt országsszerte nagy érdeklődés nyilvánult meg. Eddig a különböző kereskedelmi alakulatok képviselőitől száznál többen jelentették be részvételüket. Minden valószínűség szerint meg fog jelenni a konferencián a kereskedelemügyi miniszter is, sőt kilátás van arra, hogy a kormány részéről még más magas állású emberek is részt vesznek a kereskedők reprezentánsainak nagyjelentőségű összejövetelén.

A vasárnapi konferencia vezérkara

tegnap délután tartott értekezletet az Ipartesület ülésstermében, hogy a vasárnapi napirenddel kapcsolatos kérdéseket megbeszélje és az előadói javaslatok tekintetében állást foglaljon. Az értekezleten részt vettek: az Erdélyi Kiskereskedők Szövetsége részéről Barabás Andor dr. ügyvezető alelnök, Szabó Béni és Széle Béla dr. th. elnökök, Weiszfeiler Kálmán alelnök, Ciurcu Gh. alelnök, Fuhrmann János és Balázs Ferenc titkár. Az Erdélyi Német Kereskedelmi Grémiumok részéről Palmhart Alfred, Jakobi Gyula, Gebauer, Weber Róbert. A Brassói Román Kereskedők Egyesülete részéről Bologa Emil elnök és Colesa. A Sfátul Negustoresc bukaresti központja részéről Niculescu Ritz főtitkár. A Brassói Ipartesület részéről Jordache titkár.

Az értekezlet megbeszélte a fogadtatás és a közgyűlés vezetése körüli teendőket azután pedig három javaslatot vitatott meg. Ezek rendjén alapos megbeszélés tárgyát képezte a kereskedelmi érdekeltségek központi szervezettel bíró alakulata leendő tömörítésének kérdése. Az értekezlet kimondotta, hogy a konferenciának javasolni fogja egy az összes kereskedelmi alakulatokat összefoglaló intézmény létesítését azzal, hogy a terv részleteinek kidolgozására bizottság küldessék ki, az ez által elkészítendő tervezet pedig hozzászólás és letárgyalás céljából adassék ki a létező kereskedelmi alakulatoknak, melyek aztán egy összehíván-

FEJFÁJÁSOK

idegzsába, influenza, reumás fájdalmak csakis a

Dr. NANU MUSCEL-féle

ANTINEURALGIC

által gyógyíthatók. Eredeti dobozban, mely két kapszulát (ostyában) tartalmaz, fenti eredeti jelzéssel. Kapható gyógyszerárakban és drogériákban. 1717

dó kongresszuson fognak dönteni az új központi szervezet megalakításának kérdésében.

Beható vita tárgyát képezte a konvenció törvénnyel kapcsolatosan a konferencia elé terjesztendő javaslat. E kérdésben a tárgyalást még folytatni fogják. Az adórendszer ellen elkészített javaslatokat az értekezlet is magáévá tette. A konferencia elé kerülő többi javaslatokat e hét folyamán tárgyalja le a vezérkar. Ezek a javaslatok magyar, román és német nyelven lesznek elkészítve, úgy, hogy a konferencia minden egyes tagja megérthesse és tanulmányozhassa.

Legyen vége

a hatalmi túltengésnek a rádiózókkal szemben!

Egyik előfizetőnkől kaptuk az alábbi levelet, amely találozón világít rá a rádiózás terén is fennálló visszass állapotokra.

A rádióelőfizetőket az egész művelt világon megbecsüléssel, gondossággal kezelik. Figyelembe veszik a műsort illető kívánásaikat, gondoskodnak a vétel zavartalanításáról, stb. Nálunk persze ezt a fontos ügyet is kényuri alapon intézik. Micsorrról a bukaresti adónál alig lehet szó, azzal a kutyával se törődik, hogy a rádióhoz hány motor zavarja a vétel élvezetében, mert a P. T. T.-nek a legkisebb gondja az, hogy ilyen dolgokkal törődjenek. Hanem az előfizetések kiírásánál, a készülékek elkobzásánál annál tevékenyebbek. Minden sürgetés és a postafőnökök előterjesztései ellenére még most is csak a kötelező fél-évi előfizetésnél tartunk, holott az egész világon a havi előfizetés van bevezetve. Észszerűleg többet nem is lehet követelni a mai nehéz viszonyok között. A legnagyobb hiba azonban a hátralékok behajtásánál és a rádiókészülékeknek ez alapon való elkobzása körül van. Itt a postavezérgazgatóság még a hirhedt adóbehajtáson is túl tesz.

A rádióelőfizető felszólítást kap, hogy fizesse meg az előfizetési hátralékát, különben fekete rádióknak tekintik és a készülékét elkobozzák. Ez a felszólítás hátraléknak tünteti fel az év végéig szóló előfizetési díjat. Amennyiben a fél 15 nap alatt nem fizet, elveszik az engedélyt és elkobozzák a készüléket. Mikor azután a fél fizetett, újra kell kérvényezni az engedélyt és várnia, amíg a postafőnök kedvező előterjesztésére valamikor a postavezérgazgatóság intézkedik, addig a gépet sem adják vissza, pedig az előfizetési díj az év végéig ki van fizetve a kirótt büntetéssel együtt.

Nyilvánvaló, hogy ez ismét hatalmi túltengés.

A postavezérgazgatóság az engedéllyel bíró előfizetőket nem minősítheti fekete rádiósoknak, csupán, ha nem fizetnek, hátralékos előfizetőknak. A hátralékokat is csak addig az összegig hajthatja be és pedig nem önkényesen, hanem törvényes uton, ameddig az tényleg hátralék. A gépet pedig, törvényes formák között, mint biztosítékát a tartozásnak, úgy mint az adós bármely más tulajdonát, lefoglalhatja, de el nem kobozhatja, mert az az illetőnek jogos tulajdona és mint minden tulajdon, a törvények védelme alatt áll.

HA

BUTORRA VAN SZÜKSÉGE

NE SAJNÁLJA AZ UTAT ÉS TEKINTSE MEG RAKTÁRAINKAT!

SZÉKELY ÉS RÉTI BUTORGYÁR R. T.

BRASSO * BUKAREST * MAROSVÁSÁRHELY

Hírek

Papirkosár

HADVEZÉREK FIGYELMÉBE!

Brüggeben érdekes kiállítást nyitottak meg a napokban. Összeszedték azoknak a gyönyörű vidékeknek és művészi alkotásoknak képeit — számszerint 3000 darabot. — amelyeket a jövő háborúja veszélyeztetett.

Hadvezéreknek ezt a kiállítást melegen ajánljuk!

Hadd nézzék meg jó előre, hogy hol hajtásuk végre dicső haditetteiket, amelyekről majd legendákat fognak írni nem ugyan a jövő krónikásai, de a háborús országok lapjai...

SHOKING

Az angol szabók s különösen az egész világon előnyösen ismert londoniak nagyon rossz néven veszik MacDonald miniszterelnöktől, hogy olyan lomp-sa ültöködik.

Shoking!

Képes rá, — kesergi a londoni tü és gyűszűbajnokok divatlapja, — hogy szürke ruhához állógallért vegyen fekete nyakkendővel. Hiszen ez több mint nemzeti szerencsétlenség! És felveti azt az ötletet, hogy az angol világbirodalom miniszterei különösen külföldön, nemzetközi konferenciákon több gondot fordítsanak ruházódásukra, mert csak így tudják reprezentálni Anglia nemzeti büszkeségét: a szövő és szabóipart.

A kivánság mindenképpen jogos. Kívánjuk is, hogy mentől hamarabb iskolát csináljon s az államférfiak a jövőben nemzeti sajátosságai reprezentánsaként jelenjenek meg Genfben, Lausanneban, Párisban, Berlinben. Mert akkor:

A svájci államférfiak ementáli sajtot rágcsálnak egész nap. A németek viszont sört nyakalnak sóskiflivel. A spanyol delegáció festői toreadorkosztümbe lép a diplomáciai arénába. A franciák kiruzszozva, parfümösen és lyoni selymekben. A magyarok nyereg alatt puhitánák a gulyást és fokosait villogtatva ropnák a csárdást a békeangyalok nótájára. A szerbek felhajtánák sertéseiket és kecskéiket, a muzulmánok arabs telivéreiket és háremhölgyeiket. A Jenki vinné flapjeerték, gangstereit megfelelő mennyiségű rákogómmal körítve. A csehek bukát zabálnának és dudával csinálnák a hangulatot a benesi indítványokhoz. Stb., stb.

Vajjon a mi államférfiaink mit vinnének magukkal külföldre, hogy mindazt, amit másfél évtized óta csináltak, reprezentálhassák? Mert azt, ami közállapotainkat legjobban és legáltalában jellemzi, egyelőre nincs bátorságom nevére nevezni...

SZÓ SINC'S RÓLA!

Amikor Bata Tamás cipőkirály lezuhan, az egész világsajtó azt írta, hogy a cseh cipőkirály anyagi gondok elől ugrott fejest a halálba.

Szó sinc's róla!... Már tudniillik az anyagi gondokról.

A cseh lapok jelentése szerint Bata halála előtt azzal a gondolattal foglalkozott, hogy felcsap könyvkiadónak s tömegforgasztásra kerülő tömegkiadásban hozza piacra a modern szerzőknek olyan műveit, amelyek az élet diadalát hirdetik.

Bata nem állhatott rosszul anyagilag. Ha olyan vállalkozásba akart kezdeni, mint a könyvkiadás. Amelyhez színész csak három dolog kell, akárcsak a háborúhoz:

Pénz... Sok pénz... Rettenetes sok pénz...

— fz —

— A KIRÁLY SZOVÁTÁN. Szovátáról jelentik: Mocsonyi, a híralyi ház udvarmestere, ideutazott, hogy megtegye az előkészületeket Károly király szovátai látogatására. A királyi pavillon diszítése már folyik és két-három nap alatt befejezik az előkészületeket.

— KÉT ÚJ HIDAT KAP TEMESVÁR. Temesvári tudósítónk jelenti: A közeljövőben két régi és rozoga Béga-hidat bontanak le, az egyiket, a Török-uccait, talán már a jövő héten. Érdekes, hogy ezt a hidat még a háború előtt kezdtek építeni, de nem tudták befejezni; csak a gyalogjárója készült el s azóta áll ott csonkán. A másikat, a józsefvárosi hidat, januárban bontják le s azután mindkettő helyére új, modern, nagy hid épül.

— D'ANNUNZIO ÉVI EGYMILLIÓ LIRA APANÁZST KAP AZ OLASZ KORMÁNYTÓL. Milánóból jelentik: Az egyik olasz lapban érdekes új adatok jelentek meg Gabriele D'Annunzióról. Italo Maroni olasz mérnök mondja el az intimitásokat. Italo Marino azonos azzal az építéssel, aki alagutat épít Ledro és a Garda tavak között, hogy az előbbi a Garda tóba vezesse és ezzel elektromos erőt nyerjen. Elmondja, hogy életét D'Annunzionak szenteli, akivel azonban sok nézeteltérése van. Többek között az, hogy a költő azt kívánja, hogy vágassa

le a haját és szakállát, mert tulságosan sűrű. Különböző furcsaságokat beszél el és előadja többek között azt is, hogy D'Annunzio egy idő óta évi egymillió líra apanázst kap az olasz kormánytól. Maroni építette D'Annunzionak gardonai főhadiszállását is.

— SZÉTBANYÁSZNAK EGY SZÁLLODÁT AZ ARANYKUTATÓ VENDÉGEK. Londonból jelentik: A Rosemond szálloda (Lancasterben, California), vezetősége ujabban megtiltotta vendégeinek, hogy a szálloda falaiban aranyat keressenek. A szállodát a régi hamiltoni aranybánya magas aranytartalmu kőzetéből építették, mikor az aranykiválasztás technikája még nem volt fejlett, mint ma s ezért a felhasznált épületek ma egyszerű értékesebbek az egész szállodánál.

— A SZÓRAKOZOTT ALFONZ KIRÁLY. Madridból jelentik: A köztársasági kormány pénzügyminisztériuma jövedéki kihágás címén eljárást indít Alfonz spanyol exkirály ellen. A király ugyanis menekülésekor természetesen minden megmenthető elvitt magával, így többek között nyolcmillió pezeta készpénzt is. Tekintettel azonban a forradalomra, elmulasztott kivitelét engedélyt kérni rá.

— IDŐJÁRÁSJELENTÉS. A napok óta tartó hűvös és esős idő megváltozására egyelőre nincsen sok remény. A budapesti meteorológiai intézet jelentése szerint továbbra is északi légáramlások, egyes helyeken esők várhatók, a hőmérséklet lényegesebb változása nélkül.

— KERESIK AZ ÖSEMBERT. Varsóból jelentik: Groehovszky tanár vezetése alatt lengyel tudományos expedíció indul Mongolországba, hogy ott a történelmi korszak emberére vonatkozóan kutatásokat végezzen.

— Egy játékgár pusztulása. Rómából jelentik: Borzalmas tüzvész pusztította el tegnap éjszaka a castiglionli játékgyárat. A hatalmas épület minden bennelévő áruval és nyers anyaggal a tűz martaléka lett. Az oltási munkálatok közben többen súlyosan megsérültek. Így 20 tüzelő könnyebb, három pedig életveszélyes égési sebeket szenvedett. A kár felbecsülhetetlen.

— NAGY OROSZ MEGRENDELÉS LENGYELORSZÁGBAN. Varsóból jelentik: A lengyel sajtó nagy cikkeket tárgyalja, hogy a lengyel-orosz kereskedelmi szövetségnek sikerült egymással megegyezésre jutni. Az oroszok nagymennyiségű árut rendeltek Lengyelországban. Így többek között a Szovjet négy és fél millió zloti értékben 20 mozdonyt és 80 vasúti kocsi rendel a lengyeleknél. Most már csak a kaleson ügye maradt hátra és a lengyelek remélik, hogy ebeben is rövidesen megegyezésre jutnak.

— OSZLÓ KÖZELEBB VAN TEMESVÁRHOZ, MINT BUKAREST. Temesvárról jelentik: A temesvári rádióklub vezetősége dr. Gradinár Emil kultúrtaácsos-titkár útján néhány héttel ezelőtt felkereste levelével Bukarest és Európa nagyobb rádió állomásának vezetőségét, hogy ezektől bizonyos jellegű felvilágosítást kapjon, azonkívül, hogy ezekkel az intézményekkel szorosabb összeköttetésbe jusson. Rövid idő múlva mindenholnan megérkeztek a válaszok. Bécs, Budapest, Páris, Belgrád, Kopenhága, Berlin, Oszló, mind, mind válaszoltak, csak egy állomás nem: Bukarest.

— Gyergyószentmiklós is kiküldötte képviselőit a gyulafehérvári egyházmegye tanácsába. A gyergyói egyházközségek tanácsai Gyergyószentmiklóson gyűlést tartottak, amelyen egyhangulag dr. Benke Antal és Gereöffy Csanádot küldték ki a gyulafehérvári latin szertartású egyházmegye tanácsába, a kerület képviselőiként E szerint Csikmegyét az általukított Státusban tizen fogják képviselni.

— ELHUNYT JÁRÁSBÍRÓ Szebenből jelentik: Szilágyi Mihály nyugalmazott táblabíró, a szelistei járásbíró utolsó magyar vezető járásbírója 64 éves korában Szebenben váratlanul elhunyt. Mintaképe volt a régi puritán, egyenes lelkű, megvesztegethetetlen bírónak, akinek személyét nemcsak a magyarság, hanem a románok és szászok tisztelte is övezte. Temetése vasárnap délután történt meg nagy részvét mellett.

— LABNÉLKÜLI CSODASZÓ AKARJA ÁTUSZNI A CSATORNÁT. Londonból jelentik: Augusztus első felében indulnak meg a La Manche csatorna szokásos átúszási kísérletei. Az indulók között három nő is van: Miss Lowry, a 21 éves manchesteri bajnoknő, 150 díj nyertese, kit Jabez Wolf, a híres uszótérnök 300 jelölt közül választott ki, továbbá Miss Nick, a női tartós uszás angol bajnoka, ki 40 mérföldet uszott a Temzében és végül Miss Coplestone ujjeländi bajnoknő, ki átúszta a sidney-i kikötőt, mialatt két vontatógőzös dróthálóval védte a cápától. A férfi pályázók között van dr. Brewster londoni orvos, E. H. Temme, ki 1927-ben Franciaországból Angliába uszott és most megfordított irányban akar uszni, a Charles Zibelman, a híres labnélküli csodaszó, aki megállás nélkül mindkét irányban át akarja uszni a csatornát.

Asszonyom! Szépségének Önmaga a művésze!

Az arc frissességének megtartása attól függ, hogy milyen pudert használ. Legyen tehát elővigyázatos pudérének kiválasztásában. Gyakran árt-hat is arcborének a puderral. Az „Ocean Bleu“ pudér a legfinomabb anyagok összetételéből, melyet az egész világ hírnevet szerzett Lubin-Paris specialistái vizsgálnak felül. Használják tehát teljes bizalommal a pudert, melyet minden jobb üzletben árusítanak.

l'océan bleu

PUB. GERARD

Jó szokás

Belgrádból jelentik: Kosovka Mitrovica mohamedán intelligenciája gyűlést tartott, amelyen elhatározták, hogy a mohamedán menyasszonyok árát 10.000 dinárról 2500 dinárra szállítják le.

Ó, Kosovka Mitrovica boldog leányai! Kikért 10.000 dinárt fizetnek a legények, hogy feleségül vehessék őket és ahol csak a gazdasági krízis miatt szállították le a házassági belépődíjat kétezeröttszázal. Legyetek boldogok és ne izguljatok azért, hogy testeket és lelketek becsértékéből 75 százalékot leirtak akkor, amikor az egész világban igen sok értéket nullára lekönnyeltek. Nyugodjatok bele a csekély serelembe. Tekintsétek Berlint, Párist, Budapestet, Newyorkot és Balmauzjváros leányzóit, akiknek kedves papái véres perejétekkel izzadnak, gyűjtenek, kényszerre gyűjtenek, csödbe mennek és ezenfelül még a feleségük, leányuk és az egész rokonság gürcöl, izzad, dolgozik —, mindezt csak azért, hogy azt a leánykát valaki elvegye. Nekem még nem volt szerencsém Kosovka Mitrovica hölgyeit megismerni, de ahogy elképzelem őket, olyan jó csatákosan-lucskosan, negédes kosovka-mitrovicai mosdatlansággal, azt hiszem, hogy az errefelé való leányok szépség dolgában nem maradnak el mögöttetek, ami pedig a szívbéli jóságot illeti, én még a kosovka-mitrovicai ártatlanságban sem bízom a mai világban. Így hát csak ne rázzátok úgy a derekatok táját, örüljétek, hogy kettezeröttszázért elkelték, jobb az olcsón eladott menyasszony a pártában maradt drágaságnál.

És ti, ó, Kosovka Mitrovica boldog legényei, ti derék, hívő mohamedánok, maradjatok csak e bölcs szokás mellett, vegyétek meg pénztért a feleséget, miként az ökröt, krumplit és bocsort is pénztért vásárolja a rendes ember. Mert amit az ember megvesz, arról legalább tudja, hogy az az övé. De nálunk, ahol nem veszik, hanem kapják a feleséget, sohasem tudja az ember, mi sül ki a végén.

Nálunk vásárolják az asszonyt s ez jól is van, jól jár az asszony is, mert vigyáz ám mindenki arra, amit drága pénzen vásárol, de jól jár a férj is, mert ha jön hozzá az anyós, csak odatartja eléje a szaldírozott nyugtát és ezzel mindensféle incidensnek elejét veszi.

Nálunk, sajnos, a férjeket vásárolják, ami kétféle rossz üzlet. Az asszony mindig többé kerül, mint amennyit a férfi kapott, de rosszul jár az asszony is, mert a férfi mindig csak a pénzért rárakott terhet látja benne, amit igyekszik is minél gyakrabban lerázni a válláról. „Sürgős üzleti tárgyalásom van”, „Klubba megyek” és hasonló hazuságok segítségével.

Csak azt az egyet szeretném még tudni, hogy Kosovka Mitrovicában, ahol 2500 dinárért adják el a szülők leányukat a férjnek, — mennyiért veszik esetleg vissza?

— TÖMEGES METHYL ALKOHOLMÉRGEZÉS NEWYORKBAN. Newyorkból jelentik: A tegnapi virradó éjszakán tizenöt halálos áldozata volt a prohibíciós törvénynek, mert a mindenáron alkoholra szomjazó newyorkiak közül ennyien haltak meg a titokban mért méregtartalmu italoktól. A rendőrség cirkáló őrszemei vasárnap hajnalban öt halottat találtak az utcán, akik valamennyien methylalkoholtól haltak meg. Összeszedtek még tíz eszméletlen embert is, akik kórházszállításuk után valamennyien meghaltak. Tekintve, hogy valamennyit ugyanabban a körzetben találtak, érélyes nyomozás indult a titokzatos méregkeverőhely felkutatására.

— AZ EGYETLEN JÖLMENŐ GYAR. A Dimineata mai számában találó karrikatura ironizálja a parlamentet. A képen két ütött-kopott munkanélküli beszélget. „Meg kell tanulnunk a törvénygyártást, komám — szól csüggedten az egyik. — Csak ez az egy gyár dolgozik még, a többi mind bezárt!”

— Az állami nyugdíjasok figyelmébe! A választmány tagjai felkéretnek, hogy az e hó 15-án délelőtt 10 órakor a régi tanácsházban tartandó gyűlésen pontosan megjelenni sziveskedjenek. Az egyesület elnöke.

— Betörés egy garázsba. Keddre virradó éjszaka ismeretlen tettesek betörték a brassói Prahoran autogarázsba. Mivel pénz nem találtak, több értékes gépkatrészt és műszert vittek el, amelynek értéke néhány ezer lejt tesz ki.

— Sztrájkba léptek a Concordia bányamunkásai. Kedden délelőtt a brassói csendőrpáncsnokság jelentette az ügyészségnek, hogy a Concordia bányatelep munkásai sztrájkba kezdtek. A munkások öt hónapja nem kaptak egy bani fizetést sem.

— A kolozsvári Unitárius Leányotthon az 1932—33. isk. évre felvesz unitárius és más vallású, középiskolákban, vagy más pályán tanulókat és ezvetemi hallgató-nőket is. Folyamodványok augusztus 25-ig küldendők be az Unitárius Leányotthon Elöljáróságához Cluj—Kolozsvár, Unitárius Kollégium. Ellátási díj terményekben is fizethető. Érdeklődőknek felvilágosítással szivesen szolgál megcímzett levelezőlap beküldésére a Leányotthon Vezetőségére.

Kemal pasa meglátogatja Boris cárt

Angora, augusztus 9.

Mustafa Kemal pasa, a török köztársaság elnöke, közelebb meglátogatja Boris bolgár cárt.

Ötszáz angol fasiszta segít Bolviának

London, augusztus 9.

Bolivia és Paraguay háborújába beleszóltak az angol fasiszták is. A boliviái kormány hivatalos jelentése szerint az angol fasiszták elhatározták, hogy 500 önkéntest küldenek Boliviába, segítségül a Paraguay ellen indított háborúban. A boliviái kormány jelentését az angol fasiszták szervezete is megerősítette.

Ujból elkobozták a Népszavát

Budapest, augusztus 9.

A multkori statáriális ítélet nyomán az izgalmak még nem ültek el. A Népszava keddi számában „Németországnak nem kell statárium címmel cikk jelent meg, amely bizonyára éles célzásokat tett a magyarországi statáriumra, mert az ügyészség újból elkoboztatta a Népszavát.

Amerikai generális látogatása Európában

Varsó, augusztus 9.

Mac Arthur generális, az Egyesült Államok vezérkari főnöke, hír szerint szeptember hónap elején Varsóba érkezik, hogy ott a katonai gyakorlatokon részt vegyen. A generális az összes had-központokat meglátogatja, megtekinti a manővereket, majd Lengyelországból Romániába és Csehszlovákiába utazik.

— Sztrájkra készülnek a brassói mészárosok. A brassói mészárosok között mozgalom indult meg, hogy a husvágást megszüntessék. A sztrájk szándékára két okot hoznak fel: az egyik, hogy a maximális árakat az ő kárukra alacsonyabban állapították meg, a másik, hogy a városi vágóhid ügyében még nem történt semmi haladás. Évek óta külön illetéket szednek tőlük, eddig harmincmillió lejt s még mindig nincs meg az új vágóhid.

— A serdülő ifjúságnak reggel felkelkor egy-egy kis pohárnyi természetes „Ferenc József” keserűvizet kell adni, mert gyomor-, bél- és vértisztító hatásának fiuknál és leányoknál igen fontos eredményeket köszönhetünk. A gyermekklinikaon a Ferenc József vizet már a kicsinyek makacs szorulásakor kitűnő sikerrel alkalmazzák. A Ferenc József keserűvizet gyógyszertárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

— Pizsama-fordalom Juan les Pinsben. A Riviera divatos fürdőhelyén, Juan les Pinsben, izgalmas éjszakai jelenetek játszódtak le. Egy többszáz főből álló pizsamás csapat megtámadta és majdnem megverte a város polgármesterét. A furcsa pizsamás fordalomra az adott okot, hogy a polgármester megtiltotta, hogy este tíz óra után nyilvános helyeken pizsamában táncolhassanak a fürdővendégek.

— Feltalálták a mesterséges gégefőt és hangszálat. Az amerikai Bell Telephone Company newyorki laboratóriumában dolgozó tudósoknak sikerült mesterséges gégefőt készíteni, melynek segítségével olyan személyek, kiknek gégefőjét, műtét útján eltávolították, vagy hangszálaik megbénultak, világos és érthető hangon beszélhetnek. A gégefő nélküli betegek rendszeren a torok tövével vágott kis nyíláson át lélegeznek. Ehhez a nyíláshoz helyezik a mesterséges gégefőt, amelyen levő szelelő lyukakon át a beteg a készülékbe lélegzik.

Egy egészen újszerű, megrázó filmszenzáció: „a Megbecstelenítettek”

Rövidesen bemutatásra kerül az „As-tra” mozgóban a „Megbecstelenítettek”. Egészen újszerű, lebilincselőt és tanulságosat kap itt a közönség. Nem pusztán mulattatást, nem is száraz orvosi beszámolót és nemcsak vonzó emberi drámát, hanem valamennyinek a megragadó, művészi együttesét.

Thorn Ilse vőlegénye, akit őszintén szeret, pár hónapra tanulmányutra utazik. Ilset mámorban, szinte öntudatlanul elcsábítja egy másik ember. Egy beteg, vérbajos, lelkiismeretlen ember. Megkezdődik Ilse testi és lelki kálváriája. Három napi öldöklő remegés, míg a vérvizsgálat eredményét megtudja. Tanulságos, ijesztő kóborlás a kórháztermen keresztül. A beteg férfi becsstelenül, gyáván és hazugul viselkedik. A végtelékig felizgatott nő lelövi. A ráleselkedő borzalmak olyan teggig hajszióliák, amire soha életében nem lett volna képes. Azután jön a dráma feloldódása, gyógvulás, felmentés, kibékülés a vőlegényvel, Ilse győz, mert valóban ártatlan.

Mint Ilse Thorn a kórházteremben, a hova borzalomtól és kíváncsiságtól hajtva belépett, úgy téveleg, horzad és csodálkozik a néző a filmen. Gyönyörű felvételekben ismeri meg a legborzalmasabb betegségeknek, a szerelem gyilkos mérgeinek a keletkezését, stádiumait és hatását mikroszkop alatt és a test felületén.

A „Megbecstelenítettek” egészen újszerű, szenzációs, megrázó film, amelynek hatása alól sokáig nem tud szabadulni a néző. A szerenlők neves színészei, akik közül különösen Toni von Evke, a női főszereplő emelkedik ki élet-hű, megragadó, megható alakításával.

Sulyos műtétet végeztek Schober volt osztrák kancelláron

Bécs, augusztus 9.

A „Morgen” jelentése szerint Schober dr. volt szövetségi kancelláron a napokban szívburokműtétet hajtottak végre hogy az ott felgyült vizet eltávolítsák. A műtét komplikációk nélkül sikerült és a várt megkönnyebbülést hozta a betegnek. A kezelőorvosok remélik, hogy Schober nemsokára teljesen fel fog épülni.

Angol zsoldosokat toboroznak a délamerikai háborúhoz

London, augusztus 9.

A háboruban álló délamerikai államok, Bolivia és Paraguay, ügynököket küldtek Londonba, akik lázasan toborozzák az emberanyagot a hadseregek részére. Az ügynököknek Bolivia 50, Paraguay pedig 50 angol font jutalékot fizet. Maguk a katonának jelentkezők négy font zsoldot kapnak, azonkívül elsőosztályú hajójegy, — egészen a háború színhelyéig.

Hogy az ügynököknek, akik ágyutöltékeknek vásárolják az emberhust, sok kliensük akad-e, arról nem szól a jelentés.

— A színész jachtján öngyilkos lett egy sorhajóhadnagy. Saint Raphaelból jelentik: Tegnap délután Cocea Alice ismert párisi színész jachtján. Agav kikötőjében Victor Point 30 éves francia sorhajóhadnagy öngyilkosságot követett el. Az öngyilkos egyike volt a francia haditengerészet legtöbbet ígérő fiatal tisztjeinek.

Felbontották Seipel végrendeletét

Bécs, augusztus 9.

Abban a kolostorban, ahol Seipel volt kancellár lakott, felbontották az elhunyt államférfiu boritékba zárt végrendeletét.

Az egész irás csak egy oldalra terjed, mert nem sokról volt végrendekeznie, szegényen halt meg, csak gazdag könyvtára maradt utána, egyházi, gazdasági és politikai művek, amelyeket a kolostor könyvtárának hagytományozott. Ezenkívül maradt utána egy aranyóra láncal és nagyon kevés papírpénz, valószínűleg utolsó nyugdíjának maradéka.

★ Pixavon kamillával a Pitralon k. vül, mely korpa és hajhullás elleni óvszer, valódi kamilla olajat tartalmaz, a római kamilla hathatós alkotórészét és állandóan használva, a szőke haj természetes, szép világos színét megőrvi, sőt még tovább világosítja anélkül hogy a haj egészséges, természetes kinézését elveszítené.

Legújabb olimpiai hírek

Magyarország—Japán 18:0 (10:0). Biró Hoffmann. A magyar vízipólócsapat óriási fölényben játszva, rekord gólaránnyal nyerte a mérkőzést.

Németország—Brazilia 7:3 (4:1). Biró Komjádi Béla. Mérkőzés után a braziliai játékosok megtámadták Komjádit, aki szerintük nem vezetett jól a mérkőzést. Inzultáltak Donáth szövetségi elnököt és Kiss masszort is. A Nemzetközi Uszósövetség foglalkozott a botrányral és úgy döntött, hogy Braziliát végleg tiltotta a versenytől.

Tamási Áron.

50

ÁBEL A RENGETEGBEN

REGÉNY *

— Hát te tetü-pásztor lettél?
— Én az az egy nem, — mondtam — mert olyan nyája Romulusznak volt s én csak a nyáját küldtem a pásztor után.

Aztán elbeszéltem, hogy Romulusz ki volt, hogy került ide s hogy került el innét. Véle kapcsolatban elmondtam a Fuszulánnal való kalandos történetet is, de a nagy kárvaliasokról még egy szót sem szóltam.

— Hát ez a ház miért van itt? — kérdezte apám az elbeszélés után.

— Ez azért, mert lábai nincsenek — mondtam. — Mert ha lábai volnának, eddig rég elment volna.

Apám arrafelé fordult, amerről jött. Akkor láttam meg, hogy egy jóllakott nagy tarisnya van a hátán. Tarisnya nélkül is szerettem őt, de tarisnyával még jobban. Ezt ő is sejtette bizonyosan, mert elindult visszafelé, hogy hathatósan megjijessen.

— Hát édesapám hova megyen? — kérdeztem.

— Én a szeredai bankba — mondotta ő.

— Hát oda mért?
— Én azért, hogy beszéljek az igazgatóval s megkérdézzem tőle, hogy szabad-e bémenni ebbe a házba?

Ugy szerettem volna, hogy tüstént az üzembe kapjam édesapámot s úgy vigyem bé a házba. Igen, de attól kellett tartanom, hogy a nagy teherrel megszakadok s akkor se bévinni nem tudom, se pedig egészségesen szeretni. Ezért úgy döntöttem, hogy az ajtót hamar kinyitottam sarkig, a pokrócotak pedig az utra teregettem az ajtó elé s aztán felhívást intéztem apámhoz, ilyenformán:
— Sziveskedjék befáradni, kedves tekintetes!

A játékhoz apám is értett egész életében. Most is kikészítette magát, nem is tekintetesen, hanem méltóságosan, a botját maga elé emelte, mint egy püspök és szépleptibe elindult a ház felé. Én oldalt állottam az egyik pokróc szélénél s amikor elhaladt mellettem, még áldást is osztott rám. Én erre a fejemet

lehajtottam s még a mellemet is verni kezdtem, mondván:

— Az én kutfejem az atya, az én kutfejem az atya...

— Jobb kutfejed is lehetne — szólt vissza apám a házból.

Erre én is bémentem utána s hát éppen akkor akasztja ki a nagy tarisnyát a nyakából.

— Amelyikből egy ilyen tarisnyát dugnak ki, az nekem jó kutfej — mondtam én is, aztán az ajtót bétettem és a tüzet megraktam, hogy gyurja apám öröme a meleget. Havat is tettem oda, hogy vizet olvasszak, mert gondoltam, hogy lesz puliszkaliszt is a tarisnyában.

Apám háziasra öltözött, majd a jégvirágokat leolvasztotta a bajuszáról. Közben a széptiszta házföldjén és a falakon szeretettel gurította végig a szeméit, a melyekben a régi fény is támadni kezdett lassan. Engemet is mindegyre megnézett lopva, mintha nem hinne annak, amit lát.

— Azt gondoltam, hogy éhenhaltál eddig — szólalt meg végre.

— Én éhen is haltam volna, ha nem lett volna, mit egyem.

— S hát az honnét került?

— Az hol a földről, hol a levegőből.

— Hát manna is hullott? — kérdezte.

— Nézzen ki az ablakon s meglássa — mondtam.

Lakodalmi asztalt terítettünk s hozzáláttunk az evéshez. Apámnak szokása volt mindig lenézni az asztal alá, hogy a kutyanak s a macskának vessen evés közben valamit. Most azonban semmiképpen sem találta meg egyiket sem.

— Hát a kutya hol van? — kérdezte.

— Elment nyulat fogni — mondtam.

— Hát tud így magára is?

— Csak magára tud, mert szemérmes.

— S a szemérmessége miben mutatkozik?

— Az abban, hogy semmiféle gyapjas állatot nem fog meg, ha valaki lássa. Apámnak nagyon tetszett, hogy ilyen nevelése van a kutyanak, s meg is jegyezte.

— Ugy látszik, a papokhoz járattad iskolába.

— Könnyű volt odajáratni, mert kézhez jöttem — mondtam.

— Tán nem a somjai barátok?

— Ők azt mondták, hogy somjaiak.

Láttam, hogy valamin erősen tőri apám a fejét, de ezt csak akkor tudtam meg, amikor így szólt:

— Jó vásárt lehetne csinálni véle.

— Mivel?

— A kutyaival.

— Ayaló!

— Jót biza, — mondta apám — mert egy ilyen szemérmes kutyaért sokat megadna egy kánonok, vagy valami olyanféle nagy pap.

Erre megbólogattam szomoruan a fejemet és így szóltam:

— Az én kutvám úgy három hét óta immár elesett attól, hogy nagy papot láthasson, míg a világ s még két nap.

— Hát azt miért?

— Az azért, mert annyi ideje már, hogy valahol a mennyorszában van.

Azt is elmondtam, hogy Romulusz tüntette valahova Bolhát, de arról, hogy miképpen vesztette el már korábban az egyik szemit, most sem szóltam semmit.

Apám nem jajgatott a kutya miatt. Ezen én meg is ütöttem az elején egy kicsit, de aztán azzal mentegtem őt, hogy azért ne sirassa, mert nem ismerte a Bolha nagyszerűségét. Az emberi nyájából is mennyi hasznos és jószívű példakép mulik el naponkint s mégsem bögünk azok miatt, mert nem ismertük. — Megelégszünk a kisebb ismerős tanítványokkal is, ha azok életben vannak. Ilven volt apám is, akiről mindigvart láttam, hogy megelégednek a macskával is. Csakhogy nem találta azt sem, hiába kutatót szeméivel az asztal alatt.

— Tán a macska sincs meg? — kérdezte.

— Megvan, de nem eszik, — mondtam.

— Hát hol van, ha megvan?

— Valahol az erdő között a hó alatt.

— Azt is Romulusz pusztította el?

— Azt is ő, de egy sas által.

Most már elbeszéltem a sással való szomorú történetet is, hogy legyen a hátunk megett. Nem hagytam ki azt sem, hogy minket is betegségre taszított a cubákja által.

— Egy cubáktól betegedtetek meg? — kérdezte lenézéssel apám.

Egy kicsit csakugyan elszégyelltem magamat, hogy egy darabocská hus olvan nagy és hosszas betegségbe döntött engem. Éppen azért úgy kerekítettem ki a történetet, hogy Romulusz csak egy cubáktól evett meg, de én nagyobb vitéz voltam, mert együltömben megetttem az egész sas-madarat.

Ez már jobban tetszett apámnak is mert így szólt:

— Igazság szerint még a csontjait is meg kellett volna ropogtatni.

— Hát azt miért?

— Azt azért, mert ha téged nyomortott volna meg a sas, akkor a kutya s a macska úgy fizetett volna meg nekem, hogy még a csontjait is összerágtam volna.

Tüstént beláttam, hogy ebben apámnak teljesen igaza van.

— Attól még nem késtünk el — jutott eszembe.

— Mitől?

— Attól, hogy összerágtuk a csontokat.

— Tán nem tetted el?

— Mert én el.

— Hova?

— Én az erdőben a hó alá.

Apám nem akarta elsietni a dolgot, mert így szólt:

— Majd hóménés után összerágtuk.

A halasztás nekem is jobban tetszett, mintha most melegiben kellett volna hozzáfogni a kutyanak való dologhoz. Éppen azért nem is szóltam, hadd legyen az utolsó szó az apámé, úgyvagy elég hosszú és terhes utat tett meg a mennyi jutalmat legalább megérdemel.

Édesapám is hallgatott, de furcsábban mint eddig. A főszerepet a szomorúságvitte az arcán. Úsmertem őt s megszókatam volt, hogy féljek attól, amit ilvenkor kimondani készül. Vergődve lestem mozdulatát s leginkább elfutni szerettem volna, de mint a macskát a karmával a sas, most engemet is bilincseltevert valami. Végre, amikor már végeztünk-forma az evéssel, apám felállt s tarisnyából két üveget vett elé. Az egyiket kidugta s abból két pohárral csodadultig bort töltött. Akkor az üveget letette s a poharat vette a kezébe. Néhány pillanaig nézte kicsordult fájó lommal a kicsorduló poharat, aztán felállt és rámtékitett.

Nem tudtam, hogy miért, de én is felálltam.

Akkor megint rámnézett apám és csendesen így szólt:

(Poljtatasa következik.)

Forum Mozdó

BRASSÓ, Telefon 145

Kedd, augusztus 9-től kezdve

Kedd, augusztus 9-től kezdve

Vigjáték! Nagy Kató 2 órát kacagnál

Sigfried Arno, Kurt Geron és Adele Sandrock a

LEGÉNY ÉLET, KUTYA ÉLET

Mon: Vétes-Film Brassó.

cimű filmben.

Legújabb „FOX” heti revü.

Központi szellőztetés! — Hűvös terem!

KAKKES SÜTEMÉNY

KÉRJEN MINDENÜTT VEKNI KENYÉR

Sport

Pelle István megszerezte a magyaroknak az első olimpiai bajnokságot

Végre megtört a varázs és a magyarok is elérték az első olimpiai bajnokságot. A diszkoszvetők, az uszók és Bácsalmási gyenge szereplése után kellemes meglepetés volt az első vízipóló győzelem, amely után remélhetően következik a többi is, a magyar zászló a középső főzástól azonban Pelle István tornász győzelme után repült fel első ízben.

Hétfőn délelőtt 8 órakor, romániai időszámítás szerint este hét órakor került sor a tornaverseny első számára, az

egyéni szabadgyakorlatokra. Ezt a számot Pelle István magyar bajnok nyerte meg.

1. Pelle István 28,8 pont.
2. Miesz (svájci) 28,5 pont.
3. Lertora (olasz) 27,7 pont.

Péter Miklós 25,7 ponttal tizedik, Hegedűs József 23,5 ponttal tizenharmadik, Boross Péter 23 ponttal tizenkilencedik.

Pelle Istvánnak különösen az egykarú kézállással volt igen nagy sikere.

Az USA női stafétája is világrekordot futott

Páratlan küzdelemben az USA 4x100-as női stafétája a férfiakéhoz méltó kitiűnő idővel új világrekordot futott, megdöntve a kanadai staféta Amszterdamban felállított 48,4 mp-es rekordját.

1. USA (Carew, Furtch, Rogers, van Bremen) 46,9 mp. Világrekord!
2. Kanada (Kench, Frisell, Wilson, Strickel) 47 mp. (Szintén a régi rekordon belül.)
3. Anglia 4. Hollandia. 5. Japán. 7. Németország.

Benkő Tibor bravuros vívása az epée-verseny meglepetése

Hétfőn kezdődtek meg az epée egyéni versenyek, melyek mindjárt az elején kellemes meglepetést hoztak. A modern pentatlonra kiutazott Benkőt és Somfayt beneveztek az epée egyéni versenyre is és Benkő, itteni szereplését bravúrral kezdte meg.

Legyőzte a franciák legjobb epée-vívóját, Cattiaut 3:1 arányban, a kanadát Baltont ugyanilyen arányban, a svéd Lindströmöt pedig 3:2-re.

Az elődöntőkből a következők kerültek be a középdöntőbe: Benkő Tibor, Buchard, Cattiau, Schmetz (franciák), Hies, Calnan (USA), Ragno, Cornaggia, Agosti (olaszok), Thofelt, Lindström, Bo Lindman (svédok), De Yong (holland), Benkalaer, Jaulet Popliment (belgák), Lopez (mexikói), Lindersdorf (dán), Saucedo (argentín), Graffenried (svájci).

Madison nyerte a 100 méteres női gyorsuszt

A legtöbb női világrekordot tartó Madison Helén biztos favoritja volt a döntőnek.

1. Madison (USA) 1 perc 06,7 mp. Olimpiai rekord. 2. Den Donden (holland) 1:07,8 mp. 3. Garatti (USA) 1:08,2 mp. 4. Mc Kim (USA) 1:09,3 mp. 5. Bult (ausztráliai) 1:09,9 mp. 6. Van Maakal 1:10,8 mp.

Az ugróversenyeken is amerikaiak vezetnek

A losangelesi uszóstadionban hétfőn délelőtt kezdődtek meg a műugróversenyek kötelező gyakorlatai. Az amerikai versenyzők pompásan, precízen kereszt-

Uszás

Bukarestben az MTK (Budapest) uszói

A román uszósövetség ezidén rendezte meg első nemzetközi versenyt Bukarestben, amelyen az ellenfél a budapesti MTK lesz. Az MTK ebben a pillanatban Erdélyben aratja sorozatos sikereit és a bukaresti versenyre augusztus 12-én és 13-án kerül az itteni Kiseleff-strand medencéjében.

Nagy esemény lesz ez a verseny a román uszósportnak, mert ez lesz az első alkalma az itteni uszóknek, hogy eredményes uszó-stilust és igazi vízipóló játék-

túlított gyakorlatokkal bírni előnyben vannak a japánok és európaiak előtt. A kötelező gyakorlatok után 1. Mikey Gallitzen (USA) 161,58 pont. 2. Joe Smith (USA) 158,54 pont. Degener (USA) 151,82 pont. 4. Philips (Kanada) 154,64 pont. 5. Esser (német) 154,30 pont. 6. Kobayasi (japán) 153,76 pont. 7. Poussard (francia) 8. Namae (japán). 9. Staudinger (osztrák).

A szabadonválasztott műugrógyakorlatok még jobban kidomborították az amerikaiak fölényt. Artistamutatóikat csak a japánok közelítették meg némileg. 1. Mikey Riley Gallitzen (USA). 2. Joe Smith (USA). 3. Degener (USA). 4. Philips (Kanada). 5. Esse (német). 6. Kobayasi (japán). 7. Poussard (francia). 8. Namae (japán). 9. Staudinger (osztrák).

— **Nurmi nyilatkozik a marathoni futásról.** Mint ismeretes, a finnek leghíresebb futójukat, Nurmit nevezték a marathoni futóversenyre és a finnek meg is volt az esélye a győzelemre. Azonban nemrég diszkvalifikálták s így a versenyen csak mint néző vett részt. Zabala argentin futó győzelme után Nurmi úgy nyilatkozott, hogy ha ő indult volna, biztosan megelőzte volna Zabalát. Egyébként Zabala ajánlatot kapott, hogy mint professzionista futó Nurmival együtt abszolváljanak egy amerikai turnét, azonban az argentin futó amatőr akar maradni és az ajánlatot elutasította.

A 4x200-as magyar staféta Szabados-Wanié-Szekely-Bárany összeállításban indul a keddi versenyen.

ket láthassanak. Maga a verseny is inkább propagandajellegű lesz, miután az itteni eredmények alapján itélve nem lehet várni még a legesélyesebb küzdelmet sem, a műugrásról nem is beszélve, ahol az európai hírű Nagy Károly indul.

A vízipólócsapat minden embere tagja volt már a világhírű magyar válogatottnak.

A csapat, amely 12 tagból áll, csütörtökön érkezik a fővárosba.

A román szövetség új kapcsolatokat teremt a magyar atlétikával

Az augusztus 14-én, Brassóban sorra kerülő román-magyar hölgy-atléikai viadal megrendezése alkalmából beszélgetést folytatott a román szövetség főtitkárával. A román szövetség — mondotta a főtitkár — csak bevezető lépésnek tartja a most sorra kerülő hölgyversenyt a magyar atlétikával való szorosabb összeköttetés felvételére. Már régen kísértett a gondolat, hogy tervből valóság is váljon, aminek azonban egy nagyon nagy akadály, hogy a magyar atlétika minvira felette áll a románnak, hogy a versenyek semmiféle küzdelmet nem hoztak volna.

Ezért gondoltak tehát először a hölgyverseny megrendezésére, ahol az erők kb. egyenlőknek látszanak. Ez a verseny lesz tehát a román szövetség szerint az első komoly kapcsolat a román s magyar atlétika között. Itt azonban nem állanak meg — mondotta informátorunk — hanem máris egy új tervvel foglalkoznak, ami reméli, hogy a magyar szövetség részéről is kellő pártfogásban fog részülni.

Most már férfiak versenyről van szó és pedig Kelet-Magyarország és Nyugat-Románia, vagyis Erdély között. Az erők kb. itt is egyenlők és a versenyek érdekes küzdelmeket hozhatnak.

Ezt a mérkőzést vagy Temesváron, vagy Aradon rendeznék meg, valószínűleg augusztus 28 és szeptember 4-e közötti időpontban.

Román részről nagy igyekezettel fognak hozzá az új — magyar — kapcsolatok megteremtéséhez és ez csak annál dicsérhetőbb, ha erre a kezdeményező lépések Bukarestből indultak ki. Valóban, az eddig tespedő román atlétikának igazán nagy segítségére lesz ez az új összeköttetés és reméljük, hogy a Magyar Atlétikai Szövetség éppen olyan mértékben fogja támogatni a terveket, mint a milyen igyekezettel készülnek itt ezt valóra is váltani.

S. N.

Labdarúgó eredmények:

Kézdivásárhely:

CSC (Csikszereda)—KSE (Kézdivásárhely) 1:1 (1:0). A mérkőzés végén a vendéglátók, reprodukálhatatlan szavakkal illeték a csikszeredaiakat, holott egy hónappal ezelőtt Csikszeredán a legbarátságosabban fogadták őket.

Medgyes: Medgyesi 11—Dacia (Dicsőszentmárton) 4:0 (2:0). Az eredmény nagy meglepetés. Széll bíró gyenge volt.

Soimii (Nagyszében)—Medgyesi 11 5:2 (1:1). A szbeni bajnokcsapat a hétfői mérkőzésen, felázott pályán nehezen

akkor szíveskedjék Izsák Ferenc urhoz, a Táncmátrók szindikátusának elnökéhez fordulni. Címe: Brassó, Str. Castelului—Vár utca.

Gy. Ferenc, Pleosti. Foglalkozott a Brassói Lapok is a kérdéssel, nemcsak az eseményekről közölt tárgyilagos tudósítással, hanem külön kommentáló cikket is. Ez a Brassói Lapok augusztus második számában jelent meg.

Front

Keleti Sándor versesfüzete

Nem a könyvkiadatban tűnt fel. Egyszerűen az ügyes-bajos ember elé került az utcán, ahol újságok plakáthírei ingyen és bőbeszédűség nélkül tájékoztatják az embert a világ állásáról. Egy markáns címlap, aztán két füzet egy-egy versre nyitva.

Megálltak előtte és olvasták. Fialtal hevű, elnyújt arcokon elégedett mosoly jelent meg. Valamit kimondott ez a vers, amiről úgy érezték, hogy bennük élt. Jól esett az akadozó társadalmi masina ezen áldozatainak sorsuk érző, okos szavakkal való tisztázása. Tovább mentek egy könnyítő lélekzettel. Több nem is kellett nekik. Egy szó amit kimondtak.

Sokan megvették. Szegények is. Tíz lejért. És olvasták és érezték a nagy világtaklímát. Akadt zavaros szó is és temérdek idegen szó. A költő néhol nem tudta érzéseinek egységébe szűrni a mondatot s újságpapír szagu, idegen szavakkal próbált népeket átfogó szenvedélyé nőni. De egy-egy vers kárpótolt mindenért.

Volt azonban aki csak rápillantott s az újszerű tipográfia láttára ezt mormogta magában: ime a dicső magyar költészet újabb megbecstelenítése.

Néhányan meg lopva olvasták végig a kitett két verset, miután körülnéztek, hogy senki a „társaságból” ne lássa őket. De kielégületlenül mentek tovább, nem találva bennük a „modern lyrát”, bonyolult, egyéni lelkiállapotjuk dédelgetett mámorát.

Ezek meg igen könyvszerető urak voltak, akik sokat laktak Betű-országban s először akaratlanul is idegizgalmat érezték, mikor a különös módon ugráló verssorokat megpillantották.

És Keleti Sándor csakugyan nem nekik írta a verseit.

*

K. S. a harmincön innen levő fiatalokhoz tartozik. Már gimnázista korában verseskötetet adott ki és újságíróknak állt. Azóta ritkán, de sokfelé szólalt meg és különböző műfajokban. De a legszerencsésebb műfaj az élet volt számára, ami igazi hangjához segítette. Nem a kávéház és nem a dolgozószoba, hanem a tömegek élete. A városi kaleidoszkop után találkozás a falusi egyszerűbb sorsokkal, megjelése a testi munka lendületének, az elemi örömek zamatának és főként testvériesülés a proletárral.

A polgári lyra fejlett hangszerére nem állt a keze, hogy ott ujjat, vagy legalább is teljesértékű tudjon adni. Az Ady-epigonának himlőbetegségét korán átheverve, a stílusforradalmak játékosai is csak ideig-óráig voltak hatással reá, amíg hitgetni tudták, hogy nem csak hangot, hanem utat is adnak. K. S. pedig, mint sok fiatal társa, elsősorban a helyét kereste. A világrendet, amelyben önmagára lel és ahol mondanivalója van.

Hozzáértők majd megállapítják, hogy nem futotta be a forradmi költészet evolúcióját, s így inkább annak tisztulatlán gyermekkorából ad kamaszos izelítőt. Dithirambusai néhol kiskiklanak a mából s kitűnik rajtuk a háborus idők vérpezdítő zenéje, mint utániületés. Nem találta meg ennek a lethargias keservébe hulló nyugati világnak a hangját, ahol már-már csak a boszorkánykonyhák laboránsai mentesek a szorongástól. Ezt a lassu sülyedést, ezt a körénk kuszó szimbólikus gázt, ami megöli a tettet, elsötétíti a horizontot, továbbélteti a holtat és méhében mérgezi a csecsemőt.

Pedig van neki ehhez is serkentő, gyújtó szava. Egy-egy versében (az első és utolsó, azonkívül Asszonyaink, Gáz) erőteljesen kicsendül mig máshol karikatúra lesz, fintor a fennálló rendszerral szemben, nem marósav, avagy gerjedő harag. Ahol a helyzet személyes átérése él a versben, ott a költői forma is lendületes, de van egy-két sor, amely szárnyszergetten ismétli sajtótérmekek beagylt műszavait.

A szavakkal pedig csinján kell bánni, szükség nélkül nem koptatni, mert kiátszák a tulságos bizalmat s petyhüdt hullnak vissza, bármilyen erős kar vetné el őket.

K. S., mindezt jól tudja, hiszen leggyöngébb verse is őriz egy-egy részletet, ami saját eredményeként már a megtalált egyszerű és közérthető új formában lüktet. S ez az ut lesz a leghálásabb számára.

B. Bányai László

A forráság: napjalban

semmi sem izletesebb és egészségesebb, mint hogy szomjunkt egy alkalikus itallal oltjuk, amely a szájat igen kellemesen hűsíti. Dr. Gusin felfedezése óta elegendő egy liter rendes, avagy felforrt vízben egy esomagocská

LITHINÉS D' GÜSTIN

feloldani, hogy egy ásványos emészthető, kellemes, nagyon hűsítő itallt nyerjünk, amely mindennemű itallal jól vegyül, különösen a borral, a melynek kiválóan jó zamatot ad.

Romániai vezérképvislet:
A. G. F. R. București
Str. Austrului 35.

HOLNAP megkezdődik a ROMÁN ÁLLAMI SORSJÁTÉK

5-ik osztályának nagy húzása. A 37 napig tartó húzás alatt (auguszt. 10 — szept. 16)

Lei: 195,870.000 értékű nyere-ményt sorsolnak ki.

A nyilvános húzások Bukarestben a Fundația Universitară Reg Carol I. Piața Palatului Regalban lesznek megtartva

Rádió műsor

Szerda, augusztus 10.

Bukarest. 15: Gramofon. 18: A stúdió zenekarának a hgv. 20: Rádiószabadegyetem. 20.40: Részletek a „Bajazzo” és „Parasztbecsület” című operákból gramofonon. — Budapest. 11.15: A Weidinger szalonzenekar hgv. 14: Déli harangszó. 14.05: A városi színház férfikvintettjének ének hgv. 18: Felolvasás. 19: A postászenekar hgv. 20.15: Felolvasás. 20.45: Zongora és ének-hgv. 22: Gramofon. 23: Cigányzene. 24.15: Magyar vonóshármas-hgv. Utána: Horváth Gyula cigányzenekarának a hgv. — Bécs. 15.30: A Cerdavonós négyes déli hgv. 14.40: Gramofon. 19: Hgv. 21.45: A bécsi szimfonikusok hgv. 24: A Bauer-zenekar esti hgv.

Csütörtök, augusztus 11.

Bukarest. 15: Gramofon. 18: Katonazene. 20: Rádiószabadegyetem. 20.40: Gramofon. 21: Ének-hgv. 21.20: Szimfonikus hgv. — Budapest. 11.15: Hgv. Leitmeister Józsa (ének), Csilléry Béla (hegedű) és Róbert György (ének) közreműködésével. 14: Déli harangszó. 14.05: Az állástalan zenészek hgv. 18: Gyermekóra. 19: A budapesti szalonzenekar hgv. 20: Felolvasás. 20.50: Csóka Béla magyar dalokat énekel, Pertis Jenő cigányzenekarának a kíséretével. 21.45: Szigligeti Ede „A csikós” című népszínművének előadása a Stúdióból. 23.45: Dohnányi Ernő zongora-hgv. 24.50: Lantos Jenő jazz-zenekarának a hgv. 1.15: Sovánka János cigányzenekara. — Bécs. 15.30: A Brunner-vonós négyes déli hgv. 14.40: Gramofon. 15.10: Opera-nyitányok gramofonon. 17.20: Schumann-hgv. 18.45: Kamarazene gramofonon. 22: A doni kozákok egyházi dalai Jarov vezénylete alatt. 23.45: A Gaudriot jazz-zenekar hgv. — Heilsberg. 18: Könnyű zene. 21: A Ninke-trio hgv. 23.40: Humoros előadás. — Varsó. 14.45: Gramofon. 19: Schubert-kamarazene. 22: Könnyű zene. 24: Táncmuzsika. — Berlin. 8: Reggeli torna. 9.15: Hírek a losangelesi olimpiászról. 15.30: Haydn-hgv. gramofonon. 14: A berlini filharmónikusok hgv. 16: Schubert-hgv. gramofonon. 18.30: Orgona- és vonós-hgv. 20.35: Fuvószene-tari hgv. 22: A berlini filharmónikusok hgv. Utána: Táncmuzsika. — Mühlacker. 8: Reggeli torna. 9.05: Hgv. 12: Vladimir Orighio orosz dalokat énekel. 12.20: Kamarazene. 13.15: A stúdió-zenekar hgv. 14: A birodalmi gyűlés alkotmány napi innepsége. 15.30: Gramofon. 22: Verdi „Falstaff” című operájának a közvetítése a stuttgarter Operából. 24.20: A losangelesi olimpiász hírei. — Königsruherhausen. 20: A mai zene tükre. — Prága. 13: Gramofon. 21: Ének-hgv. 21.20: Tarka-est. 22: Zongora-hgv. 22.50: Fulda „Talizmán” című drámájának az előadása a stúdióból. 24.20: Közvetítés a Berenek-moziból. — Milánó. 13.15: Hgv. 14.30: Gramofon. 15: Könnyű zene. 21.30: Gramofon. 22.50: Paisiello „A szép molnárné” című operettje. — Toulouse. 21: Hangosfilm-részletek. 21.45: Argentínai zenekar. 22: Operett-részletek. 22.50: Bécsi zene. 23: Vig operett-áriák. 23.15: Katonazene. 23.30: Harmonika hgv. 24.05: Egy félóra angol zene.

Péntek, augusztus 12.

Bukarest. 15: Gramofon. 18: Zenekari hgv. 20: Rádiószabadegyetem. 21: Hege-dü-szó. 21.50: Előadás. 21.45: Zongora-hgv. 22.15: Tánczene közvetítése a „Lido” strandról. — Budapest. 11.15: A postászenekar hgv. 14: Déli harangszó. 14.05: Szalay Lajos cigányzenekarának a hgv. 18: Felolvasás. 19: Katonazene. 20.30: Előadás. 21: Weber „Oberon” című operája. Közvetítés Salzburgból. Utána: Kiss Béla cigányzenekarának hgv. — Bécs. 15.30: A Sylving vonós négyes déli hgv. 14.40: Gramofon. 19: A Sommer-zenekar délutáni hgv. 21: Weber „Oberon” című operája. Közvetítés Salzburgból. 24.45: A Hügel-zenekar esti hgv. — Mühlacker. 8: Reggeli torna. 12: Dalok. 14: Könnyű zene. 15.30: Déli hgv. 22.15: A stuttgarteri filharmónikusok Mozart-hgv. 23.50: Humoros gramofonlemez. 24.45: A stuttgarteri filharmónikusok tánczenekarának a hgv. — Varsó. 14.45: Gramofon. 19: Mandolin-hgv. 24.50: Táncmuzsika. — Milánó. 13.15: Hgv. 14.30: Gramofon. 19.10: Kamarazene. 21.05: Könnyű zene.

22.45: Ének- és zenekari hgv. 24.15: Gramofon. — Bern—Basel—Zürich. 14.40: Könnyű zene. 22: Hgv. közvetítése Schaffhausenből. 23: Részletek Suppé, Zierer és Millöcker operettjeiből. 23.45: Svájci zene.

HÖR-MIT PIX WO RADIO DORT-PIX

Pix készülékét szelektív, szépen csengővé és zavamentessé teszi, tetszés szerint szabályozza a hangerőséget, tiszta külföldi vételt biztosít. Könnyen kapcsolható a készülék és antenna közé. A

Radiotechnika

mesterműve. Lei 150.— utánvétellel bérmentve. Pénzét visszakapja, ha a Pix-el nincs megelégedve. Romániai egyedárusító: Radio Lux, Sibiu, Str. Reg. Maria 49.

Primaria Turia.

Nr. 812—1932.

HIRDETMÉNY

Turia község előljáróságánál f. hó 27-én d. e. 11 órakor másodszori nyílt árverés irásbeli zárt ajánlatokkal vállalatba adatik a község ház kőműves és ácsmunkálata. Az ajánlatokhoz 5 százalék biztosíték csatolandó. A terv, a költségvetés és az árlejtési feltételek az előljárásnál hivatalos órák alatt megtekinthetők. Az árlejtésnél a számviteli törvény 88—110 szakaszai irányadók. A munkálatok 1932 október 31-ig végzendők el.

Az előljáróság

Földi Mihály: Kádár Anna Lelke

Propaganda kiadása csak 75 lej. Kapható a

Brassói Lapok Könyvostályában.

ÜDONSÁG!

JOSEPH ROTH

HIQB

c. regénye.

Ára 84 lej

Kapható a **BRASSÓI LAPOK** Könyvostályában Brassó, Kapu-utca 56—58 (az udvarban)

ÜDONSÁG!

Heine óta még egyetlen író sem dolgozott felzsidó tárgyat olyan ragyogó és emelkedett nyelven, olyan feledhetetlenül megkapószerű képekben, az élmény akkora tűzéssel és mélységgel, mint Joseph Roth „Hiqb” c. regényében.

Budapesti Könyvnap legnagyobb szenzációja

ZILAHY LAJOS:

Két fogoly

új kiadásban megjelent regénye. A 404 oldalas regény ára egész vászonkötésben

csak 90.— Lei

Kapható:

A **Brassói Lapok** Könyvostályában.

APRÓHIRDETÉSEK

Hétköznap: egy szó 6, vastag betűkből 12 lej. Vasárnap: 7.50, illetve 15 lej. Legkisebb hirdetés 10 szó. Négyszeri hirdetés esetén 25% engedmény. Állást keresőknek 25% kedvezmény.

Vételezés

Megvételre keresek szép családi házat, belváros közelében, kerttel előnyben. Ajánlatok „Kézpénz” jellegre a Br. L. kiadóba. 18867

Eredeti

Mettlachi padló és fayencalapok

fal- és padlóburkolásra rak-tárral azonnal szállíthatók olcsó áron Inf: GROSS FRITZ, Braşov, Str. Voevodul Mihai 9.

Allást keres

Iskolázott leány gyermekek mellé állást keres. „Vidékre is elmeg” jellegre a brassói kiadóba. 18844

Lakás

Uccai műhely, raktár, szoba, konyha kiadó. Brassó, Hossz-ucca 49. 18833

Vascsóudvar

A legolcsóbb bevásárlási forrás az összes vízvezetési és egészségügyi berendezési tárgyakra

KERTÉSZ HENRIK Brassó, Telefon 552.

Szeretetház közelében 2 di-áklány lakás és kosztra felvé-tetik. Ugyanott olcsó ebéd kapható. Brassó, Vasut-u. 25. emelet. 18864

Keresek kétszobás lakást, szeptember elsejére, központ-hoz közel. „1500” jelige alatt a kiadóba. 18869

Allást nyer

Jó munkás fiatal kerékgyár-tó segédet azonnali belépésre keresek. Ugyanott jó házból való szorgalmas fiukat autó-karosszéria iparra tanulónak felveszek. Kovács, Brassó, Kö-zép-u. 145. 18866

Házasság

Házasságomban csalódtam, középkori iparos, szeretnék nőülmenni, kevés hozománnyal. Levelek „Jölekkü” jellegre.

Biri néni szakácskönyve egyetlen háztartásban sem nélkülözhető. Ára kötve 150 lej. Kapható a Brassói Lapok könyvostályában. 14048

FIAIALOK tanácsadója. Szerelmi levelező, kiegészítő a társaság illemszabályaival. Bé-lyegnyelv, virágnyelv, stb. Ára színes borítóval 40 lej.

Dr. Dávid György

Román nyelvtan

és

Gyakorló könyv

legalkalmasabb a román nyelvnek ma-gánúton.

tanító nélkül

való elsajátítására. A 200 oldalas könyv ára portómentesen fűzve 80 lej, kötve 100 lej.

Megrendelhető a

BRASSÓI LAPOK

KÖNYVOSTÁLYÁBAN

Felelősszerkesztő: **Kocsis Béla.** — Szerkesztőség és kiadóhivatal Braşov (Brassó) Károlykirály-utca 56—58. szám. — Telefon: 82.

Fiókkiadóhivatalok: Déva, Str. Ion Creanga 2. Telefon 17. (Balogh Géza, igazgató). — Marosvásárhely, Piața Regele Ferdinand (Főtér) 53. Benjámin Árpád és Bernáth Ernő. — Temesvár, Arad- és Krassószörényvármegyékre: Némely Gábor (Temesvár, I. (Str. Lonovici 5. Telefon: 1711.

MEGBIZOTTAK: Arad: Kozma Hugó (Bulev Regele Ferdinand, Boros Béni-tér 62). — Bukarest: Dán Dániel és Gerő Sándor — Dés: Vadász Bogdán (Strada Caragiale No. 5. — Kolozsvár: Neumann Ignác (Str. Dubalarilor 7. volt Timár-utca). — Lugos: Tóth Gyula. — Nagyszombat: Szigetváry László (Strada Turnutui 13.). — Nagyvárad: Szabó László (Strada Coștaștei 2). — Udvarhelymege és Székelyudvarhely: Varró Elek (Orbán Balázs-utca 31. **Szilágyosomlyó:** Helperin Ernő. — Torda: Dénes József Str. Regele Ferdinand 25. Központi szervezők pénzfelvételei jogosultsággal: Bartha Géza, Dán Mózes. **Főmegbízott a Regát részére:** Dán Mózes, Bukarest, Str. Mihai Cogălniceanu 30. **HIRDETESEK** felvesznek a kiadóhivatalok, a megbízottak, valamint minden bel- és külföldi tár-detőiroda. Részletes tarifákkal készséggel szolgálunk

A házasság kérdéseit tárgyaló legfontosabb, legértékesebb és legideálisabb felfogással megírt mű! Fontos mindenkinek! Akár nő, nőtlen, hajadon, vagy elvált!

A MODERN HÁZASSÁG

Dr. W. Stekel világhírű professzor aktuális új munkája. Fordította és jegyzetekkel ellátta Dr. Gartner Pál.

A tartalomjegyzékből:

Az otthon érzése a boldog házasság alapja. — A házasság formai alakulása. — Szabad házasság és nem szabad szerelm. — Vannak-e boldog házasságok? — A férfi és a nő nemi érzéseinek különbözőségeiről. — Lelki szerelm. — A szerelmi ideál. — Normális szexualitás. — A szerelmi párválasztás képessége. — Belegyezés kizsárolása. — Fehér és vörös házasság. — Régi jó idők. Mi a morál? — Csalódott szerelmesek házassága. — A boldog szerelm hármas hangzata: Ertelem, szenvedély és lelkeség. — A házasság nem gyógyszere az abnormális szexualitásnak. — Meddig mehet az ösztinteség a házastársak között. — Normális és kóros féltékenység. — Homoszexualitás és féltékenység. — A házastársak között. — Küzdelem a szerelmért. — A házasság előtti és a házasság alatti szabadság kérdései. — A gyermekprobléma. — Egyetlen lehetőség van ez az egynevelő. — A monogámia. — A flört. — Öregedő házasságok veszedelme. — Házasság hűség nélkül. — A nemek teljes egyenjóság. — Pajtásházasság. — A próbaházasság és határozott időtartamu házasság képtelenség. — Az anyós probléma. — A házasság jövője. stb. stb. E rendkívül érdekes munka ára fűzve 90 Lei.

Megrendelhető a

Brassói Lapok Könyvostályában